

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Ehstop. petivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 " "
za trikrat 9 " "
za več ko trikrat 8 " "
V reklamnih notkah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Časnikarski tolovaji.

V Spljetu izhaja neko „Jedinstvo“ umazan list, ki si je z reškim „Novim listom“ vred stavil nalogo, da isto korupcijo razširi tudi ob obalah Adrije. Tudi njegovo orožje je laž in ker se sorodne duše rade najdejo, zato „Jedinstvo“ tudi poročila o Slovencih jemlje tam, kjer ve, da so tako potrjena, da mu jih ne bo več treba mnogo popravljati, da bodo za njegovo časnikarsko rabo.

Kako daleč se more povzpeti tak časnikarski tolovaj, nas uči sledeči zgled žurnalistiške impertinence: „Jedinstvo“ nekega dne interpelira dalmatinske poslance v „Slovanski zvezi“, so li kaj učinili „zaradi onega infamnega pisanja „Slovenca“ proti Strossmayerju“. In zdaj je prišel spljetski čifut na originalno misel ter je stavil tri zahteve: Ali naj da „Slovenec“ zadoščenje, ali se naj slovenski poslanci odpovedo „Slovencu“, ali pa naj Hrvatje izstopijo iz „Slovanske zveze“. In zadnje pravi: „Čekat ćemo, da vidimo, što će izaći“.

Spljetski židov torej čaka, in da mu ne bo treba predelgo čakati, mu takoj povemo, da se nebena njegovih želja ne izpolni.

Pred vsem vemo, da noben član uredništva „Jedinstva“ niti enega članka „Slovenčevega“ o Strossmayerju ni čital. — Ti ljudje se niti ne pouče o stvareh, o katerih pisarijo. Blamaža, ki so si jo pri tej stvari poiskali, naj odkrije vso nevednost tega glasila. Ta list je tako omejen in abderitski, da njegovo uredništvo niti ne drži velikih poštenih glasil, da bi se informiralo o politiki. Morete si misliti, kako naj piše o „Slovencu“, ko ga niti ne dobiva ne!

Tisti, ki mora dati zadoščenje Strossmayerjevemu spominu, so pa ljudje od stranke „Naroda“ in „Jedinstva“. Mi smo pisali z največjim spoštovanjem o Strossmayerju, ga slavili tako, da nismo niti za las zaostali za najgorečnejšimi njegovimi častivci, a na liberalni strani so na Strossmayerjevem častnem imenu iskali vedno črni umazanih peg, da njegov spomin zlorabijo za svoje nečedne namene. „Slov.“

Narod“ je pisal z največjo nesramnostjo da je bil Strossmayer hinavec, da je licemersko zatajil svoje prepričanje samo zaradi denarja in razkošja itd. T i n a j d a j o z a d o š č e n j e , ki tako lopovski pišejo o velikem vladiki, in „Jedinstvo“ naj pozivlje rajši Hrvat, da naj z dr. Tavčarjem in s Hribarjem pretrgajo zveze, dokler sta pri takem listu!

Mi smo proti takim predrznim napadom vsikdar branili Strossmayerjevo čast, za kar nam je priča naš list in ves slovenski narod.

Kar se pa tiče zveze „Slovenca“ s poslanci, bodi povedano odkrito enkrat za vselej: „Slovenec“ je s v o b o d n o , n e o d v i s n o g l a s i l o , in če zagovarja „Slovansko zvezo“, stori to le, ker odbrava njen program in delovanje poslancev, združenih v tej zvezi. Mi služimo vsikdar dobri stvari, a nobeni osebi, ker stojimo na drugačnem stališču, kakor na primer „Jedinstvo“ ali „Narod“.

Hrvaški poslanci pa, ki so z našimi v „Slovanski zvezi“, naj iz tega izprevidijo, s kakimi sredstvi dela nam nasprotno časopisje. Kar na celum si izmislijo debele laži, in jih trobijo toliko časa, da sami sebi verjamejo. To je glavni vzrok slovenske nesloge, stalni vir politične demoralizacije. Da je tudi „Jedinstvo“ v tej nečedni družbi, naj služi vsem poštenim jugoslovanskim domoljubom kot razlog, da se še trdneje oklenejo in se podpirajo v borbi za dobro stvar!

Pisma iz Srbije.

(Izvirno poročilo.)

Novo posojilo. — Ministrska kriza. — Razpust skupščine. Belgrad, 26. maja.

Zgodilo se je, česar smo se nadejali: Vlada je odstopila. Nekaj mesecev potem, ko je nastopila Pašićeva vlada, pričeli so se dogovori z vnanjimi kapitalisti o novem državnem posojilu za orožje in nove železnice. Oboje je bilo potrebno, zato se izprva tudi nihče ni ustavljal posojilu. Najhujši opozicionalci v skupščini so izjavili, da hočejo glasovati za posojilo. Vsakdo je sodil da bo posojilo odobreno soglasno. Da se to ni zgodilo, je po moji sodbi kriva —

vlada sama. Kriva je zato, ker je prvi pot naznanila posojilo v znesku 30 milijonov, pozneje pa vsoto zvišala na 110 milijonov. Vlada bi bila še prodrla s svojo zahtevo, da ni opozicionalno časopisje z vso silo pričelo pisati proti posojilu.

Povod odporu v časopisju ni bilo toliko posojilo samo, kakor dejstvo, da vlada srbskim časnikom ni dala nobenega poročila o teku pogajanj za posojilo. Vsa poročila smo morali zajemati iz židovskih dunajskih listov. To je ogorčilo srbsko časopisje, ki je pričelo ostro napadati vlado in vsako njeno delo, osobito pa novo posojilo. Pod vtisom javnega mnenja je skupina mladih radikalcev izjavila neki dan, da se odločno protivi posojilu. To so storili tudi liberalci in nacionalisti. Tako je vlada našla težko situacijo, ker posojilo je bilo že dolženo, a se je večina izjavila proti posojilu.

Da vam to pojasnim. Za kralja Aleksandra so bile v Srbiji samo tri politične stranke: radikalna, liberalna in napredna. To število strank pa se je pomnožilo. Radikalci so se razdelili v stare in mlade (samostalne); liberalci so se razdelili v nacionaliste, Avakumovičevce, Veljkovičevce in Velčkovičevce; naprednjaki pa se niso mogli deliti, ker so pri zadnjih volitvah dobili le enega poslanca. Poleg teh imajo soc. demokrati v skupščini enega zastopnika. Nova kmečka stranka v skupščini nima svojega poslanca, a je že razdeljena v dva tabora. Skupščina šteje 160 poslancev: 81 starih radikalcev, 61 samostalnih radikalcev, 18 poslancev imajo liberalci, nacionalisti in socialisti.

Iz tega je razvidno, da ima vlada, postavljena iz starih radikalcev, le en glas večine. S tako večino vlada pač ne more vladati. Doslej se je vzdržala na površju, ker so jo podpirali tudi samostalni radikalci. Ker so pa ti odrekli svojo pomoč, morala je vlada pasti. Mladi radikalci so pa tudi zaprtili, da prično obstrukcijo, ako bi vlada le dobila večino za posojilo. S tem je bila vlada pokopana, dasi se je Pašić mnogo trudil, da bi pridobil samostalne radikalce zahteval jim je, da je posojilo nujno potrebno in je bolje, ako ga sklenejo stari radikalci, nego mladi. A mladi niso hoteli poslušati teh razlogov v nadi, da vlada razpusti skupščino. Vlada pa tega ni storila, marveč sklicala izredno zasedanje skupščine. Takoj v prvi seji je opozicija jasno povedala vladi, naj vzame kapo in gre domov. Ko so volili predsednika, je vladni kandidat Stanojević šele pri tretjem glasovanju dobil komaj 66 glasov, dočim je bilo

nasprotnih 75 glasov. Stanojević ni hotel prevzeti predsedništva, ker je videl, da nima zaupanja pri večini.

Vlada je takoj kralju predložila prošnjo za demisijo. Pašić je obenem svetoval kralju, naj razpusti skupščino in razpiše nove volitve. Kralj je takoj poklical na dvor vse politične vrhove. Posvetovanje je trajalo dolgo časa. Vsi pozvani so izjavili, da s to skupščino ni mogoče vladati, torej naj jo kralj razpusti. Avakumović je predlagal, naj se sporazumeta radikalni stranki. Ta predlog je zagovarjal tudi vodja nezavisnih radikalcev, Ljuba Živković. Ker pa so se njegovi tovariši izrekli proti sporazumljenju, je Živković odložil predsedstvo glavnega odbora svoje stranke. Na njegovo mesto so mladi radikalci izvolili profesorja na univerzi, Ljubo Stojanovića. Tudi kralj je izrazil željo, naj se sporazumeta radikalni stranki. Nato je vodja starih, Pašić, pozval vodjo mladih, Stojanovića, da izvesta sporazum. Posvetovanje, ki je trajalo dve uri, je bilo brez uspeha.

Stari radikalci se trudijo, da dobe na svojo stran Živkovića, ki je najpopularnejši politik v Srbiji in ustanovil stranko mladih. Ko bi Živković prestopil k starim, bi ti pri novih volitvah mnogo pridobili, a mladi bi izgubili. In ko bi skupščina ne bila razpuščena, bi Živković pritegnil več mladih v tabor starih in vlada bi imela znatno večino. A vse kaže, da se Živković za sedaj ne pridruži nobeni stranki.

Včeraj pred opoludnem je bila ministrska seja, nato je šel Pašić h kralju in se z njim dolgo posvetoval. Pogajanja za spravo med stari in mladimi se še vrše, a ni upanja, da se posreči. Kralj še nadaljuje posvetovanja z vplivnejšimi politiki. Kriza se mora vršiti v najkrajšem času. Ako kralj poveri sestavo novega ministrstva Stojanoviću, — (kar se je že zgodilo; op. ured.), s tem kriza ni še rešena, ker Stojanović tudi nima večine. Skoro gotovo bo kralj prisiljen, da razpusti skupščino in razpiše nove volitve, ki bi se vršile v juliju ali avgustu.

Za razpuščenje skupščine so se izrekle vse stranke. Niso pa edine, katera vlada naj vodi volitve. Stari se sklicujejo na običaj, da vodi volitve vlada, ki je ravno na krmilu. Mladi pa ugovarjajo, da od Pašića nimajo garancije za svobodne volitve. Ostale stranke želijo koalicijsko vladati.

Ta kriza je žalostna slika srbske nesloge. Milo mi je, da vam morem poročati neko drugo, veselo vest. V kratkem obišče kralj Peter italijanskega kralja Viktorija Emanuela v Rimu, in angleška vlada hoče

LISTEK.

Ruska uprava.

V članku „Zakon in pravila“ pravijo „Birževija Vjedomosti“ — poluraden list ruskega finančnega ministrstva — da je ruska vedna državna bolezen — uničenje zakona z okrožnicami — zadela tudi najnovejši zakon o verski svobodi.

Takoj, ko je bil razglašen uradni odlok, začela je prihajati množica izjav o željah, prestopiti iz formalnega pravoslavja v katoličanstvo ali kakšno drugo veroizpovedanje.

Mislilo bi se, da so taka dejstva popolnoma postavna, a delovanje proti njim popolnoma nepostavno, toda v resnici se je tako delovanje že pojavilo. Osebam, ki so se oglašile, da hočejo prestopiti k drugemu veroizpovedanju, reklo se je, da tega ne smejo storiti, dokler ne bodo sestavljena neka pravila.

Kakšna pravila? Mislilo bi se, da za dostuje eno samo pravilo, in sicer zelo preprosto, da mora namreč oseba, ki želi iz-

premeniti vero, izjaviti v svoji župniji prošnjo, naj jo izčrta iz števila vernikov župnije in pripomniti, da bo odslej izpovedovala to ali ono vero. To pravilo je tako preprosto, da bi zadostovalo 24 ur, da bi ga razglasili.

Toda očitvidno se ne misli na takšno pravilo, ampak na celo vrsto pravil ali šikan. Morda bodo postavili termine, poizkušnje i. dr., drugače bi ne bilo potreba toliko časa — kmalu bo mesec, da je bil proglašen zakon o svobodi krščanskih veroizpovedanj — da sestavijo ta pravila.

Ako se ozremo na poprejšnje zglede, na vse novejšo zgodovino Rusije, mora se vsakdo bati teh novih pravil; vsakdo si mora misliti, da se pravila delajo samo zato, da bi omejili, oslabili in onemogočili novi zakon.

Kališ (uradno): „Vest, katero je prinesla „Rusj“ v štev. 111. in po njej tudi drugi evropski listi o nemirih v Kališu, se ne strinja z resnico. Strel v bližini cerkve sv. Jožefa je pal ponoči in je bil povzročen po četi demonstrantov, ki so streljali na policijo. Čegava krogla je pala v

cerkev ali napadajočih demonstrantov ali braneče se policije, se ni dognalo, ker se krogla ni našla. Gotovo je, da niti ena, niti druga stran ni streljala nalašč v katoliško cerkev. Dragencev pa v tem času ni bilo nikjer v bližini cerkve.“

Nemščina v srednjih šolah. Nedavno se je v ruskem naučnem ministrstvu razpravljalo vprašanje, je li mogoče dopustiti v srednjih šolah predavanje vseh predmetov v nemškem jeziku. — Slo se je za takozvane pribaltijske provincije. — Dopuščenje takšnega sistema v državnih srednjih šolah je bilo zavrženo. Toda pri vprašanju, se li sme dopustiti nemški učni jezik v zasebnih šolah z učnim redom državnih srednjih šol, so se mnenja razdelila. Dva člana sta smatrala za nedobro, da bi se uvedel nemški jezik, ter sta se sklicevala na to, da je znanje ruskega jezika v teh krajih že brez tega slabo razvito in da bo uvedba nemškega učnega jezika še poslabšala znanje državnega jezika. Toda to mnenje je zadelo na upor. Ugovarjali so drugi, da Pribaltijci zagovarjajo svoje sovraštvo do ruskega jezika s tem, da vlada preganja nem-

ški jezik v šolah in da poojstruje vzajemne odnose. Tudi se je kazalo na to, da je nemogoče nepovoljno rešiti to vprašanje, ker se je že napram Poljakom povoljno rešilo. Slednjič se je sklenilo dopustiti nemški učni jezik v zasebnih srednjih šolah, toda s tem pogojem, da bodo dijaki, ki so dovršili te šole, imeli odpovedne pravice samo v slučju, ako pozneje napravijo še izkušnjo iz ruskega jezika.

Sedaj naj pa kdo primerja kako delajo Nemci v Nemčiji s Poljaki s postopanjem ruske vlade do Nemcev. In pri tem so Nemci v Rusiji tuji naseljenci, Slovani pa v Nemčiji domačini.

Ruski premog za rusko brodovje. Predsednik odbora imejteljev rudokopov na jugu — N. Š. Avdakov se je nedavno obrnil do načelnika mornariškega ministrstva s prošnjo, naj brzojavno dovoli preskrbeti brodovje, ki se odpravlja na vzhod, z ruskim, donskim premogom. Minister je odgovoril, da ne more dopustiti ruskega premoga, ker njegove lastnosti še niso znane.

Ruski mornariški tehnični odbor preis-

še to leto poslati svojega poslanika v Belgrad, kamor angleški zastopnik ni stopil od 11. junija 1903. Kdor vé kako so vnanji vladarski dvori zrlji na Srbijo zadnji dve leti od kraljevega umora, znati mora, da je to velik uspeh za Srbijo.

Rusko-japonska vojska.

Rusija ponižana.

Rusom sovražne časopisje vriska veselja, da na stotine razstreljenih milijonov leži za Ruse izgubljenih v Korejski cesti. Lahko se ceni, da znaša ruska izguba nad 300 milijonov kron. Nesreča take ogromnega obsega je težko pojmljiva, ker je rusko brodogrje imele, kakor so pred tedni zatrdjevala poročila, premoč. Mogoče je trojne: ali so Rusi napačno poročali o moči svojega topništva, ali se je izvršilo veliko izdajstvo, ali so se pa Rusi že pri prvih japonskih strelah tako zmedli, da so svoje bojno vrsto razdrli in tako pokazali nezadostno disciplino in izvežbanost. Uprav kričeče je dejstvo, ki se je zgodilo pri Liankurskih pečinah. Štiri najlepše ruske ladje, med njimi izmed vsega brodogrja najboljše „Orel“, so se Japoncem kar udale tako, da Japonci niso imeli nobenih poškodb.

Ona država, na katere moč so se Slovani tako zanašali, je globoko ponižana in prenašati mora najostrejšje kritike o nesposobnosti svoje vojne uprave. To nas kot Slované globoko boli, a obenem nas vendar navdaja upanje, da bodo grozni udarci, katere je doživela Rusija v japonsko-ruski vojski pokazali ji pot k zbolšanju in da je za Slované končno vendar bolje, da se je katastrofa zgodila v boju z Japonci, nego bi se kaj takega zgodilo n. pr. v ruskem boju z Nemci. Stara konservativna Rusija si mora ob takih dogodkih mirno dopustiti opazke, da je zmaga njenega sovražnika zmaga večje omike. Kaka bi bila ruska moč, če bi se ostrila z istimi sredstvi, kakor se ostri meč manjše Japonske!

Pogoji, pod katerimi bi Japonska bila pripravljena skleniti mir, so danes seveda drugi, ko pred bitko in po vsaki japonski zmagi bodo težji za Rusijo.

Pariški „Matin“ poroča iz Londona, da je iz japonskega vira izvedel sledeče: Japonska bo sedaj stavila mirovne pogoje, ki bodo morda za Rusijo poniževalni. Vsak bo priznal, da Japonska danes ne bo več zadovoljna z istimi pogoji, ko pred tremi meseci. Japonska sedaj nima namena, biti napram Rusiji velikodušna. Čim dalje bo vojska trajala, tem težji bodo japonski pogoji. Rusija mora plačati Japoncem za žrtve na blagu in krvi ter za skrbi in nevarnosti. Ako v Peterburgu še niso na jasnem, če morejo sprejeti mirovne japonske pogoje, ne da bi se priznali za premagane, potem tudi poraz Roždestvenskega še ni prinesel miru.

Kako se je izvršil japonski napad?

London, 30. maja. „Daily Mail“ ima sledeče poročilo o bitki: Admiral Togo je bil s svojim brodogrjem v masafski luki, kar dobi po brezžičnem brzojavu vest, da namerava baltičsko brodogrje prepluti ožino med Čušino in Korejo. Takoj je ukazal, da se poda brodogrje na visoko morje. Japonsko brodogrje je plulo med Čušino in Korejo in je napadlo rusko v boku in je obkolilo. Bitka se je začela. Rusko brodogrje je izvršilo napad v dveh bojnih vrstah. Na desni strani so se postavile bojne ladje tipa „Borodino“, na levi manjše križarice. Japonske proizvedovalne ladje so bile v dotiki z otokom Quelpartom po brezžičnem brzojavu.

kuje namreč sedaj ruski premog, da bi našel primerno gorivo za brodogrje doma in bi ne bila Rusija v tem odvisna od drugih držav.

Donski premog je boljši od angleškega kardifa. Da zavre pud vode, potreba je sedem funtov donskega premoga, kardifa pa devet. Toliko boljši je torej donski premog od najboljšega premoga na svetu — angleškega kardifa. Toda donski premog v pečeh vojnega brodogrja slabo gori, ker je v njih premalo zraka, — ter se zlije v maso in ne zgori ves. Da bi odstranili ta nedostatek, iznašli so že več sredstev, toda ta sredstva ovirajo prosti mehanizem kotlov. Treba bi bilo torej najti kakšno sredstvo, da bi se kotlom dovažalo dovolj zraka, ne da bi se oviral mehanizem strojev, in ruski premog bo prvi na svetu.

„Tako sredstvo je lahko najti in na zelo priprost način“, pravi ironično neki ruski časnik — „pokličimo Edisona in plačajmo mu za vizito kakšnih 100.000 rubljev. To je beračija 100.000 rubljev v primeri s koristjo, katero nam bodo prinesli v vojni. — A čemu nam Edison, ako imamo pri nas na Ruskem dovolj naših malih Edi-

Poročila admirala Toga.

London, 30. maja. Japonske poslanstvo je dobilo sledečo brzojavko iz Tokia: Admiral Togo poroča:

(Prvo poročilo, 27. t. mes. zjutraj). Neposredno, predno je došlo obvestilo, da so zapazili rusko brodogrje, se je naše brodogrje pripravilo na napad. Vreme je danes lepo, morje ima visoko valovje.

(Drugo poročilo, 27. t. m. poneči). Naše kombinirano brodogrje je napadlo Roždestvenskega blizu Okinashime, jugovzhodno od Čušime in ga je porazilo. Potopili smo štiri ladje in smo druge težko poškodovali. Naši rušilci torpedovk in torpedna flotila so napravili napad, ko je zašlo solnce. Naše ladje so imele čiste neznatne poškodbe.

(Tretje poročilo, 29. t. mes. zjutraj). Glavna sila združenega brodogrja je 27. nadaljevala zasledovanje in je napadla pri Liancourt Rocks (severovzhodno od Okinošime) del ruskega brodogrja, to je ladje „Nikolaj I.“, „Orel“, „Senjavin“, „Apraksin“ in „Izumrud“. „Izumrud“ je zbežal, druge štiri ladje so se sepale. Naše ladje pri tem niso dobile nobenih poškodb. Kakor pravijo vjetniki, so ladje, ki smo jih potopili 27., „Borodino“, „Aleksander III.“ in „Zemčug“. Potopile so se še tri druge ladje. Razun teh je izgubil sovražnik, po poročilih drugih poveljnikov ladij in opazovalnih postaj ladje: „Admiral Nahimov“, „Dimitrij Donskoj“, „Svetljana“, „Admiral Ušakov“, „Kamčatka“, „Irkutsk“ in tri torpedolovce, ki so se potopile.

„Vladimir Monomah“ se je potopil potem, ko smo ga že vjeli. Vzeli smo tudi neko ladjo za specialno službo, neznanega imena in enega torpedovca. Dolej znane ruske izgube se dajo tako razporediti: 2 bojni ladji, 1 križarka za obrambo obrežja, 5 križark, 2 ladje za specialno službo, 3 rušilci torpedovk so potopljeni; dve bojni ladji, 2 križarki za obrambo obrežja, 1 ladjo za specialno službo in enega torpedovca smo vzeli. Razun 2000 vjetnikov od glavne sile združenega brodogrja je vjetih še 1000 drugih. Bitka še traja, tako da bodo vsi končni uspehi šele pozneje objavljeni.

Natančna razporedba japonskega brodogrja.

Japonsko brodogrje, ki je obkolilo rusko in ga porazilo je bilo razdeljeno na sledeči način:

Prvi eskadri je poveljeval admiral Togo. Sestajala je iz 3 divizij. Prva divizija: poveljnik kontreadmiral Našiba; 4 bojne ladje 1. razreda, 2 križarki 1. razreda. Tretja divizija: viceadmiral Deva; 2 križarki 1. razreda, 3 križarke 3. razreda. Drugi eskadri je poveljeval viceadmiral Kamimura. Sestajala je iz druge divizije: poveljnik viceadmiral Misu; 4 križarke 1. razreda; iz četrte divizije: poveljnik viceadmiral Uriu; 2 križarki 2. razreda, 2 križarki 3. razreda. Tretja eskadra pod poveljnikom viceadmirala Kataoka je sestajala iz pete divizije: kontreadmiral Jamađa; 1 bojna ladja 2. razreda, 3 križarke 2. razreda; iz šeste divizije: poveljnik kontreadmiral Togo; 4 križarke 3. razreda in iz sedme divizije pod poveljnikom kontreadmiralom Hosoj: 1 bojna ladja 2. razreda, 2 obrežni križarici, 9 topniških čolnov. Eskadra torpedolovcev je imela 5 divizij 19 ladij, flotila torpedovk je bila močna 85 ladij.

sonov, ki brezuspešno drgnejo prage v domih naših bojarov-birokratov. Koliko ruskih sil, umov in talentov zagrebli so nam že ti bojarški pragi! Na nje ne deluje ne najvišji manifest ne reskript, ne delujejo na nje tudi naše nezgode v Mandžuriji. Brez protekcije bodi ženi sedem pedij vglavo, njega prezirajo, žalijo — in vsled tega opuščajo bolj-ših in energičnejših ljudi roke pri delu. To je vir naše sramote in nesreče na Daljnem vzhodu in vzrok vseh vzrokov. To je, kar nas bije, a ne Japonci.“

Slovanskemu svetniku na čast.

Rim, 16. maja.

Slavlje na čast blaženega Marka Križa smo obhajali tudi v Germaniku. Dični ravnatelj o. Biederlack je odredil 5., 6. in 7. t. m. svečano tridnevno v čast našemu blaženemu rojaku v zavodovi cerkvi. Pozvali so vse hrvaške, nemške in mažarske svečenike, ki bivajo v večnem mestu, da proslave blaženega. Cerkev so okrasili gojenci Germanika sami zelo okusno. V glavni oltar so vložili sliko bl. Marka, ki jo je

Ogromne ruske izgube.

London, 30. maja. Iz Tokia poročajo: Admiral Nebogatov je bil s svojo admiralitetsko ladjo ujet. Ladja je bila poškodovana. Ena križarka z 200 častniki in mežmi je pribežala v Hamade v japonski provinciji. Na stotine težko ranjenih ruskih mornarjev je prišlo v čolnih na suho.

London, 30. maja. Na vseh točkah japonske zahodne obali od nedelje neprenehoma prihajajo trume ruskih mornarjev, ki so se rešili v čolnih. Poročilo, da je padlo 6000 ruskih mornarjev, je najbrže pretirano. V ponedeljek je dospelo 200 Rusev v čolnih na en otok, kjer se razobesili belo zastavo v znamenje kapitulacije. Japonci so jih prijazno sprejeli v oskrbo. Japonsko društvo „Rdečega križa“ je posredovalo v vseh slučajih ter poslalo hitro pomoč. Vse vojne ujetnike spravijo v železniške vozove ter jih vozijo v Saseho.

London, 30. maja. Vkljub raznim poročilom o usodi Roždestvenskega in admiralke ladje „Knez Suvarov“, menijo tu, da se je v soboto pri napadu torpedovk res potopila admiralaska ladja in je Roždestvenski z moštvo utonil. Noben ruski vojni ujetnik od spopada v soboto bojne ladje „Kneza Suvarova“ ni več videl. Vsled tega je možno, da je to ena onih potopljenih ladij, ki jo ruski ujetniki vsled teme niso mogli spoznati.

London, 30. maja. Dopisnik „Timesa“ v Peterburgu poroča, da je Roždestvenski zapustil svojo admiralako ladjo, da se reši. V teku bitke so njegovo ladjo japonski topovi težko poškodovali. Roždestvenski je zapustil ladjo in prišel na najhitrejšega rušilca torpedovk, ki ima hitrost 25 milj v uri. Na tej mali ladji je zbežal nadpoveljnik mogočnega brodogrja, ki naj bi uničilo japonsko. Nekaj ruskih križark je zasledovalo bežečega rušilca, ki še vedno ni na varnem.

Berolin, 30. maja. „Lokalanzeiger“ poroča iz Peterburga: Mornarški štab do pozne nočne ure ni dobil oficijelnega poročila o izidu bitke. Tu se glasi, da so ranjenega Roždestvenskega prenesli na rušilca torpedovk „Bravi“.

London, 30. maja. Neko poročilo iz Tokia poroča, da je vse moštvo potopljenih ladij utonilo. Na krovu „Borodina“ je bilo 780 na „Imperatorja Aleksandra III“ skoro isto število, na drugih ladjah je bilo po 400 ali 500 mornarjev. Skupne je utonilo z vojnimi ladjami okoli 4700 mož.

Japonske izgube.

Praga, 30. maja. „Narodni Listy“ v Pragi so v terek poročali iz Peterburga, da so došla oficijelna poročila o obojestranskih izgubah. Japoncem se je potopilo 10 torpedovk in 4 križarke, 4 bojne ladje so pa močno poškodovane.

Pariz, 30. maja. „Echo de Paris“ poroča: Japonsko brodogrje je tako zelo trpelo, da Rusev ni moglo zasledovati z vso energijo. Akeravno japonske izgube sedaj še niso znane, vendar je gotovo, da je nekaj največjih ladij postalo nesposobnih za boj.

Nekaj junakov.

Pariz, 30. maja. Da uide ujetništvu, je iskal in našel en ruski poveljnik ladje brodogrja Nebogatova smrt v valovih. Drug poveljnik je sledil njegovemu vzgledu. Če so tega potem rešili ni znano.

Vzroki ruskega poraza.

Tokio, 30. maja. Hitro uničenje ruskega brodogrja je pripisovati ruskemu bojnemu redu. Roždestvenski je postavil bojne ladje na vzhodu in križarke na zahodu, ve-

napravil nek rimski slikar. Vse svetišče je bilo razsvetljeno z električnimi žarnicami in okrašeno s cveticami. Ob pol 10. je daroval veliko sv. mašo košički kanonik dr. Tiburcij Boromisza, redovni brat bl. Marka. Prišel je nalašč iz Ogrske v Rim, da počasti relikvije bl. Marka. Pri sv. maši je vzbujalo največjo pozornost vzorno gregorijansko koralno petje pod vodstvom večšega pevovodje, gojenca zavodovega, Slovenca dr. Fr. Ks. Lukmana. Ob pol 6 uri zvečer so se započele svečane večernice. Na koro so peli „figuraliter“ lavretanske litanijske, blagoslov pa je podelil s svečano asistenco preč. kanonik A. Friš. Naslednjega dne, soboto, je imel blagoslov monsignor grof Zichy. V nedeljo smo slovesno zaključili slavnost na čast bl. Marka križa. Veliko sv. mašo je daroval presvetli škof Josip Bernard Döbbing iz Nepi-Sutrija. Cerkev je bila natlačeno polna pobožnih vernikov. Ob pol 12 uri je bil obed. Glavar stola je bil kardinal Steinhuber, gostom je v jedrnatih lepi latinščini nazdravil g. dr. Franc Lukman. Slavnost je zaključil pri večernicah kardinal Steinhuber, ki je vsem podelil blagoslov.

čino manj vrednih ladij pa v središče, ki so ga Japonci s svojim ognjem kmalu spravili v nered. S tem sta kmalu tudi krili močno trpeli. Rusi so le slabo odgovarjali. Najboljše ruske ladje so bile kmalu neškodljive. Ostanek ruskega brodogrja Japonci zasledujejo ter neprenehoma obstreljujejo. Japonski napad je pospeševalo vreme. Težko bo ušla kaka ruska ladja. Japonske ladje stoje blizu Vladivostoka, da so bežeče ladje prišle med dva ognja. Moštvo potopljenega „Admirala Ušakova“ sta rešili dve ruski bolniški ladji, ki so jih pa potem vzeli Japonci. V bitko je bilo skupaj zapletenih 26 ruskih ladij.

London, 30. maja. Iz Peterburga poročajo „Times“: V ruskih krogih menijo, da je deloma povzročilo poraz izdajstvo od ruske strani. Na krovih nekaterih ladij so bili politični prekucuhi, ki so med bojem svojo dolžnost najbrže zanemarjali.

Dunaj, 30. maja. Visok aktivni častnik avstrijske vojne mornarice se je danes izrazil o pomorski bitki pri Čušimi ter jo označil za največjo pomorsko bitko, ki se je kdaj bila. Lahko je misliti, da se je rusko moštvo naravnost uprlo. Le tako je mogoče razlagati, da so štiri ruske ladje padle v roke Japoncem, ki tako izenačijo morebitne svoje izgube. Naš reglement predpisuje, da se sovražniku na noben način ne sme prepustiti dragocenega materiala; avstrijski častniki bi svoje ladje gotovo prej vrgli v zrak, nego razobesili belo zastavo. Najbrže so Rusi trpeli tudi radi pomankanja premoga; sicer ni mogoče pojmiti, da so pluli ravne skozi Korejsko cesto, ki jim je bila najmanj ugodna. Vzroki poraza so sledeči: manj vredne ladje, neizurjeno moštvo in pomanjkanje discipline na ruski, izvrstno brodogrje v vsakem oziru na japonski strani.

Ugrabljene ruske ladje na Japonskem.

London, 30. maja. Japonsko poslanstvo priobčuje naslednje poročilo iz Tokia: Štiri ugrabljene ruske vojne ladje smo danes v dobrem stanju v naše luke pripeljali in sicer „Orel“ v Maidsaru, „Imperator Nikolaj I.“, „Admiral Apraksin“ in „Admiral Senjavin“ v Saseho.

Vtisek vesti o porazu na carja in na rusko občinstvo.

Peterburg, 30. maja. Vtis, ki ga je žalostno poročilo napravilo na carja, je bil, kakor poroča visoko stoječa oseba, grozen. Ko je car držal v roki brzojavko, se je tresel na vseh udih in je večkrat jecjal: „Vse izgubljeno!“ Potem se je umaknil car v svojo delavnico, kjer je ostal cel dan sam. Le njegov zdravnik, profesor Hirsch, je imel pristop. Carinja se je zamarala pomiriti svojega soproga. Carja je napadla mrzlica in je moral leči.

Peterburg, 30. maja. Vlada se je trudila, da prikrije okolnosti poraza na morju, vendar se je žalostna vest kmalu razširila v najširše kroge. Vlada veliko ogorčenje. Oblastnike označujejo za morilce. Revolucionarji so pridno na delu in že govore o komplotu proti velikemu knezu Aleksiju Aleksandroviču. Policija je odredila obširne varnostne odredbe ter zaprla več oseb.

Rusko poročilo iz Vladivostoka o pomorski bitki.

London, 30. maja. Reuterjev urad poroča iz Tokia: Ruska križarica „Almaz“ je priplula v Vladivostok. Admiraliteta nima še nobenega poročila, da bi bile tudi druge ladje ušle. Poveljnik križarice „Almaz“ potrjuje poročilo, da so se potopile ruske ladje: bojna ladja „Knez Suvarov“ in štiri druge ladje baltičkega brodogrja, med njimi „Borodino“.

Peterburg, 30. maja. Linevič poroča z dne 29. t. m.: Križarica drugega razreda „Almaz“ je danes prišla v Vladivostok. Poveljnik križarice poroča: Dne 27. t. m. je eskadra pod poveljstvom Roždestvenskega sprejela boj z japonskim brodogrjem. Tekom dneva so se potopile oklopnice „Knez Suvarov“, „Borodino“, „Oslabja“ in križarica „Ural“, oklopnica „Aleksander III.“ je bila močno poškodovana. Začetkom bitke je bil admiral Roždestvenski ranjen in prenešen na neko drugo ladjo. Po dopolnilnem poročilu poveljnika „Almaza“, ki mi je došel posredovanjem poveljnika vladivostoške luke, je transportni parnik „Kamčatka“ resno poškodovan. Križarica „Almaz“, ki je bila ločena od glavne moči brodogrja, ni mogla dobiti nobene dotike več z brodogrjem ter je odplula proti Vladivostoku. Izgube „Almaza“ so: mrtvi en poročnik in štiri mornarji, ranjenih deset mornarjev, med njimi trije težke. O usodi moštva potopljenih ladij ne vepoveljnik „Almaza“ ničesar.

(K včerajšnjim podatkom še dostavljamo: Oklopnica „Knez Suvarov“

je imela 18 vozlov, 13516 ton, štiri 305 cm, dvanajst 15 cm, dvajset 75 cm. ter še 28 manjših topov, v morje je bil spuščen leta 1902. Oklopnica „Oslabja“ je imela 18 vozlov, 12674 ton, štiri topove 25 cm, enajst 15 cm, dvajset 75 cm. ter 35 manjših topov. V morje je bila spuščena leta 1898. To sta bili bojni ladji prvega razreda. „Ural“ je bila pomožna križarica, okoli 18 vozlov brzine, do 12050 ton, deset 15 cm. topov. Ur.)

Vse ruske oklopnice izgubljene. — Admiral Roždestvenski, Folkersan in Nebogatov ujeti.

London, 30. maja. Reuterjev urad poroča iz Washingtona: Državni urad je dobil danes poročilo iz Tokia: Uradno se poroča, da so se potopile vse ruske oklopnice izvemši „Orla“ in „Nikolaja“ (O teh se je poročalo, da so ujele. Ured.) in da so admiral Roždestvenski, Folkersan in Nebogatov ujeti.

Nekaj ruskih ladij se je rešilo na Kitajsko?

London, 30. maja. „Evening Standard“ poroča iz Sangaja: V tukajšjo lukso je priplula neka majhna ruska križarica. Šest ruskih transportnih ladij, ki so v Vusunu, je pristalo na to, da se jih ondi internira.

Ruska križarica „Gromoboj“ se je potopila.

Danes zjutraj ob 10 uri smo dobili poročilo uradnega korespondenčnega urada:

London, 31. maja. „Daily Express“ poroča iz Tokia: Ruska križarica „Gromoboj“, ki je zapustila Vladivostok, da se združi z ostanki baltijskega brodogoja, je zadela na japonsko mino in se z 800 možmi potopila. List meni, da je bil na krovu „Gromoboj“ admiral Skrydlov.

„Gromoboj“ je bila najlepša ladja vladivostokega brodogoja. „Gromoboj“ je imel 20 vozlov, 13.220 ton, štiri 20 cm, 16 5 cm, 24 75 cm in 36 manjših topov. Zgrajena je bila ta ladja l. 1899.

Ta grozni dogodek je ena najhujših nesreč v vrsti nesreč, ki so se začele s poginom „Petropavlovskega“.

„Brodogoja Roždestvenskega ne pride več v poštev“. — Na Vladivostok!

London, 30. maja. Včeraj zvečer ob 6. je došlo iz Tokia poročilo, da niso Japonci izgubili nobene vojne ladje. Japonci zasledujejo Ruse in upajo, da jim bodo prizadeli še mnoge izgub. Brodogoja Roždestvenskega v nadaljni vojski ne pride več v poštev. Japonci bodo takoj oblegali Vladivostok od morske strani in s kopnega, kakor hitro potopé še ostale ladje Roždestvenskega.

Kaj sodijo o ruskem porazu italijanski listi?

„Patria“ pričakuje, da bodo evropske velevalsti napravile konec pogubni vojski. Japonci obvladujejo morje in so tudi na kopnem v taki taktični premoči, da se Rusija ne more ganiti. Zato bi bilo nadaljevanje vojske kruto in blazno početje. Evropa mora vplivati na carja, da spregovori usodno in odločilno besedo o miru. „Avanti“ pravi, da je zadnji boj prinesel Ruski novo svobodno dobo, Japonski pa in celemu rumenemu plemenu je podaril veliko bodočnost. „Tribuna“ ne veruje, da bo vojske konec. Vladivostok je še ohranjen in gospodarska moč Ruske še ni izčrpana. Kakor je Antej dobival vedno novih moči, ko se je dotaknil zemlje, tako se bo Ruska po tem porazu dvignila. Toda naj Ruska zopet zbere svoje sile, Japonska si je priborila odlično mesto v svetovni politiki in ga bo obdržala. „Giornale d'Italia“ molči.

Iz dunajskega ruskega poslanstva.

Dunaj, 30. maja. Neprestano dohajajo na rusko poslanstvo iz Peterburga nesrečna poročila. Dunajski ruski diplomati ne verujejo, da se bo sklenil mir. Neki diplomat je povdarjal, da je sila Rusije neizoprpljiva. Tudi Francija se dolgo ni udala po porazu sedanskem. Če Rusija sedaj sklene mir, je za nedogledno vrsto let ponižana.

Vprašanje o miru.

London, 30. maja. Listi soglašajo, da za Rusijo ni drugega izhoda, ko mir. „Daily Telegraph“ piše: Rusijo velja ta izguba silno denarja, ki bi ga naj bolj rajši takoj vrgla v morje. Rusi so nadvlado na morju definitivno izgubili in obdržala jo bo Japonska. Nadaljevanje boja bi bil le zločin.

Pariz, 31. maja. Delcassé in Nelidov sta se razgovarjala danes o pogojih premirja. V Londonu se vrši podobna akcija.

Car proti miru.

Dunaj, 30. maja. Iz dobro poučenih diplomatskih krogov javljajo, da bo car po tem porazu komaj pristal na mir. Iz Peterburga prihajajo poročila, ki trde, da car ne bo končati vojne, dokler ne premaga Japonske decela. — Krogi, ki so s carjem v redni dotiki ga utrjujejo v tej nameri.

Admiral Togo.

Admiral Togo je star 57 let. Najprej je bil v mornariški šoli v Kogošimi, potem je služil nekaj časa na kopnem, vrnil se pozneje k mornarici in šel na Angleško, kjer se je izobraževal v svoji stroki šest let. Odlikoval se je v kitajsko-japonski vojni 1894.—95. kot poveljnik ene divizije pri Jalu, Port Arturu in Veihaiveju. Ko so izbruhnili nemiri na Kitajskem l. 1900. je poveljeval celemu aktivnemu brodogoju, pozneje je bil poveljnik maidzurske luke; sedaj poveljuje celemu operacijskemu brodogoju in osebno vodi glavno eskadro; svojo zastavo ima na bojni ladji „Mikasi“.

Roždestvenski.

Admiral Žinovij Petrovič Roždestvenski je star 56 let. V ruski mornarici služi že od l. 1865. V rusko turški vojski je predrzno napadel s svojo nezadostno oboroženo ladjo „Vesta“ turško brodogoje. Vsled tega je postal slaven in je dobil za to red sv. Jurija in Vladimirja. Po končani vojski je bil prideljen bolgarski vladji, v kateri je reorganiziral bolgarsko mornarico. Aleksander III. ga je l. 1885. odposlal kot mornariškega atašeeja v London, kjer je ostal več let. Ko je vzbujala japonsko kitajsko vojsko, je Roždestvenski poveljeval rusko eskadro v Tihem oceanu ter je bil vsled svojih zaslug l. 1898. imenovan za kontreadmirala in načelnika pomorskega topništva. Več časa je bil tudi načelnik mornariškega generalnega štaba. Po Makarevi smrti je bil imenovan za poveljnika družega brodogoja. Dva dni pred odhodom, 18. oktobra m. l. je bil imenovan še za carjevega pobočnika. Dne 20. oktobra je brodogoje odplul in že v noči od 21. do 23. oktobra se je izvršil hullski dogodek. Bil je na morju več ko pol leta, blizu cilja ga je pa zadela katastrofa.

Nebogatov.

N. J. Nebogatov, ki so ga sedaj Japonci vjeli — baje brez velikih težav — je star 55 let in je dosedaj veljal za izvrstnega poveljnika. Z 22 leti je dovršil mornariško kadetno šolo in je bil dodeljen štabu baltijskega brodogoja. L. 1888 so ga imenovali za poveljnika topniške ladije „Groza“, pozneje je poveljeval štiri leta ladji „Grad“ in dve leti križarki „Kreiser“. 1895 je postal kapitan baltijske učne eskadre in je bil zaporedoma poveljnik „Admirala Nahimova“, obrežne križarke „Pervenec“ in križarke „Minin“. 1901 je postal kontreadmiral in dve leti pozneje poveljnik črnomorske učne eskadre. 19. januarja tega leta je bil imenovan za poveljnika prve neodvisne divizije ladij „tretjega brodogoja“ in je 15. februarja odplul iz libavskega pristanišča. To njegovo brodogoje je sedaj popolnoma uničeno ali zajeto, ostale so le pomožna križarka „Rus“, ki je opremljena kot ladja za zrakoplove, ladja delavnica „Ksenia“ in tri prevozne ladje.

V Mandžuriji se giblje.

Kolin, 30. maja. „Magdeb. Ztg.“ poroča, da je maršal Ojama silno napadel Čantafu. Baje je že vrgel nazaj ruske predstraže pod generalom Kaulbarsom.

Peterburg, 30. maja. Linevič poroča carju včeraj: Japonski oddelek, ki je 25. t. m. zasedel Simaoben, je korakal dne 26. t. m. od ondot proti Aihilipou. Na levem krilu so poizkušali sovražni prednji oddelki vreči nazaj naše predstraže, a so bili odbiti.

Eksplodizija v japonskem vojnem arzenalu.

V japonskem vojnem arzenalu v Kviši kava se je dogodila eksplozija. Okoli 100 oseb je deloma mrtvih, deloma ranjenih.

Zdravje Roždestvenskega.

Iz Peterburga poročajo: Obitelj admiral Roždestvenskega pooblašča svoje zdravnike, da objavijo sledeče: Admiral so pred leti zdravili, ker je bil bolan na obistih. Bolezen se ni več povrnila. Pred odhodom je bolehal na vnetju sopil; iz Saigona pa je pisal domov, da ga je morski zrak popolnoma ozdravil. Pred štirimi dnevi je sprejela gospa Roždestvenskega od admiral pismo iz Saigona, kjer ji je sporočil, da se počuti dosti boljše kot ob odhodu iz Evrope in da je le vsled težavnega dela utrujen. Odkar je odplul iz Rusije, je vsak dan bil na ahterskem krovu svoje ladje. Sestrična admiralova, ki je usmiljenka na „Orlu“ je pisala svojcem, da je admiral, s katerim ona vsako nedeljo obedi, zdrav in poln energije. Čelo tropična vročina okoli Madagaskarja mu ni škodovala.

Kaj čitajo Japonci?

Francoski časniki priobčujejo zanimive podatke o številu knjig, ki jih Japonci kupujejo v tujini. Tako l. 1901. so kupili na Angleškem za 87.608 jenov knjig (1 jen = 247 K), l. 1903 za 315.518 jenov. V Nemčiji Japonska kupuje skoraj vsako leto za eno in isto vsoto knjig, namreč za 95.000 jenov. V Zedinjenih državah ameriških je Japonska kupila l. 1901. za 47.000 jenov knjig, l. 1902. — za 72.000, l. 1903. — 55.000 jenov. Najmanj Japonci kupujejo francoske in kitajske knjige, samo za 15.000 jenov na leto. Iz Francije naročujejo pravniške knjige in romane. Znanstvene knjige po večini naročujejo v Nemčiji, Angliji in Zedinjenih državah ameriških. Kitajska literatura in modroslovje ima tudi še precej važno nalogo v domovini Vzhajajočega Solnca.

Zaloge zlata na Ruskem.

Dopisnik „Timesov“ je dvomil o zalozah zlata v ruski državi. Ruski finančni minister ga je torej povabil, da bi se prišel na lastne oči prepričati. Dopisnik „Timesov“ ni prišel, za to pa je prišel dopisnik „Daily Maila“, ki o tem, kar je videl, poroča tako-le: V „zlatem skladu“ št. 1 je videl 15.912 kosov zlata, vsak je najmanj 1 pud težek (1 pud = 1638 kg). Dalje je videl vreče z zlatim denarjem, v vsaki je po 30.000 rub. Prepričal se je o zlati vsebini vreč, ali vreč ni štel, ampak zadovoljil se je z uradnimi številkami; uradne številke izkazujejo 8698 vreč ruskega in 3882 vreč tujega zlatega denarja. V „zlatem skladu“ nahaja se za 652.591.630 rub. zlata. Razun tega zlata rezerva iz dne 21. sušca je znašala: v petrogradskih bankah 839.202 rub., v podružnicah 81.081.000 rub., kosi zlata v petrogradskih bankah predstavljajo, 678.411.800 rub., v okrajnih 85.086.000 rub. Banke v tujini obsegajo zalogo zlata v vrednosti 111.659.084 rub. Končno v 730 blagajnah na deželi se nahaja 51.652.000 rub. v zlatu.

Parlamentarni položaj.

Po najnovejših poročilih predloži vlada takoj državnemu zboru šestmesečni začasni proračun. Upajo, da zbornica pravočasno reši začasni proračun. Proračunski odsek odloži razpravo še ne rešenih proračunskih postavk do jeseni, da se zbornici ne bo treba pečati že v tekočem zasedanju s takozvanimi kritičnimi postavkami. Tudi delegati izvolili zbornica šele jeseni.

Češki deželni zbor.

zboruje še drugi teden. Nemci naglašajo, da ne bodo motili mirnega dela v češkem deželnem zboru, če se bo pri nameščenju deželnih in državnih uradnikov oziralo tudi na Nemce. Včeraj je bila seja. Odborili so več manjših predlog in računskih sklepov. Prihodnja seja se vrši v petek. Zastopniki nemških strank so sklenili izvoliti v ponedeljek izvrševalni odbor nemških deželnih poslancev.

Položaj na Ogrskem.

Vse ogrske stranke so zadovoljne, da se Fejervaryju ni posrečilo sestaviti novega ministrstva. Govori se, da sestavi vlado grof Szechenyi, poslanik v Berlinu. Zbornica je nadaljevala včeraj razpravo o Košutovem predlogu gledé ustanovitve samostojnega ogrskega carinskega ozemlja. Grof Tisza je pozval načelnike vseh opozicionalnih strank, naj se udeležijo posvetovanja, kako bi se rešila kriza. Opozicionalne stranke so izjavile, da pritrujejo načeloma načrtu, a dokler ne odstopi Tisza, ni primeren čas. Včeraj je bil v ogrski zbornici češki poslanec Klofač, ki je govoril z mnogimi ogrskimi poslanci. Baje je tudi Abrahamovicz v Budimpešti. Poslanec grof Jožef Batthyany, ki ni pripadal nobeni stranki, je pristopil v Košutovo stranko.

Nemški državni zbor

je zaključil včeraj svoje zasedanje, ne da bi bil rešil več predlog, med katerimi so tudi o kamerunski železnici, o borzni noveli in o vojaških pokojninah.

Boj na Francoskem.

Zbornica je odobrila člen 7. in 8. zakonskega načrta o ločitvi cerkve od države na Francoskem. Ta člena določata, da pripada premoženje verskih zavedov, kjer ni verske zveze, javnim podpornim in dobrodelnim zavedom. Zasedanje so nato vsled obiska španskega kralja odgodili do dne 5. junija.

Novo srbsko ministrstvo.

Načelnik nove srbske vlade, Ljuba Stojanović je pričel politično delovati šele leta 1901. Prej je bil profesor na belgrajski visoki šoli, kjer je predaval kot docent filologijo in slovstvo. V Avakumovićevem ministrstvu je bil naučni minister. Pozneje so ga izvolili neodvisni radikalni poslanci za podnačelnika svojemu klubu. Ko je odstopil klubov načelnik Živković, mu je sledil Stojanović.

Novi minister za unanje stvari Jožan Žujević, je bil tudi profesor za geologijo na belgrajski visoki šoli, dokler ga niso leta 1901. izvolili v senat. Pozneje je zopet pričel predavati na srbski visoki šoli, dokler ni bil imenovan za ministra. Ministra Nikolić in Todorović sta že bila v Gručevem ministrstvu. Dr. Milan Marković in Ivan Pavčević še nista bila ministra.

Nemiri na Ruskem.

V Nahičevemu so poklali Tatari več sto Armencev, oplenili njihova stanovanja in jim zažgali hiše.

Prekucijska stranka je poslala velikemu knezu Aleksandroviču grozilno pismo.

Nameravan napad na italijanskega kralja.

Beneški „Giornaleto“ poroča, da je obveščena rimska policija o nameravanem anarhističnem napadu na italijanskega kralja Viktorja Emanuela. Iz Novega Jorka je odpotoval 27letni anarhist Antonio Cascibolo na Laško da zasleduje kralja.

Razpust srbske zbornice.

V srbski skupščini so prečitali kraljev ukaz, ki razpušča skupščino. Nove volitve bodo 23. julija, nova skupščina je sklicana na 7. avgusta.

Dnevne novice.

„Slovenska Matica“ in volitve. V sredo, 7. junija, ob 6. uri popoldne bo v veliki dvorani „Narodnega doma“ občni zbor „Slovenske Matice“ z dopolnilno volitvijo odbora. Na vprašanja z raznih strani odgovarjamo, da stojimo na stališču, naj društveniki volijo vse letos izstopivše gospode zopet v odbor. Čujemo sicer, da hoče „Narodova“ klika naskočiti „Matico“ in, če bi šlo, vreči „klerikalce“ iz odbora. A to nas ne moti v prepričanju, da je v dejanskih razmerah mogoča „Matica“ le, če se snuje na vzajemnosti. Zato priporočamo vsem somišljenikom, naj volijo v odbor vse letos paragrafi izstopivše gospode. Ti so: Finžgar Frančišek, dr. Lesar Jožef, dr. Murko Matija, Pajk Milan, dr. Starč Jožef, Svetec Luka, Tavčar Alojzij in Zupančič Anton. Poleg teh bo voliti še dva odbornika namesto dr. K. Glaserja, ki se je odpovedal, in prof. Vavrua. Ker odbor ni stavil nobenih nasvetov, priporočamo sami ta dva. Mesto dr. K. Glaserja naj bi prevzel dr. Jožef Gruden, mesto drugega pa stavbeni svetnik Anton Klinar. Prvi je že znan po svojih zgodovinskih studijah, drugi pa je večer tehnik, ki bo pomagal „Matici“ izdati nameravani tehnični slovar. — Nenavzoči društveniki volijo z listki, ki naj jih pošljejo predsedstvu „Slov. Matice“ v Ljubljani.

Kaj baron Schwegel dovoli „Narodovcem“ in kaj ne!

„Slovenski Narod“ se je ogrel za — slovensko bogoslužje. Sicer je prišel nekoliko pozno, ker je konferenca v Rimu že sklenjena, tudi je slabo začel svoje delo, ker je najprej ozmerjal škofo, da so „rabljali“ in „izdajalci“, potem šele nastopil z g. Vrhovnikom. A priznamo, da je „Slov. Narod“ vendarle pisal za slovansko bogoslužje. To je lepo od njega, in mi hvalimo oboje: njegovo pobožnost in njegovo slovansko rodoljubje. On sicer zabavlja v isti številki čez „krščanskosocialne šnopsarčke“, čez „blageslovljene trebube“ in podobne liberalne delikatese, a tudi to mu odpuščamo, ker vemo, da se naenkrat ne more nihče izpreobrniti brez čudeža. V čudeže en ne verjame, in zato se meramo zadovoljiti z bolj počasno izpreobrnitvijo. Vprašujemo se pa, kako to, da „Slov. Narod“ zamolčuje, kar smo že tolikokrat zahtevali od liberalne stranke, da vpelje slovensščino vsaj pri magistratnih napisih in da odgovori na znani mariborski sklep. V tej stvari so pa liberalci gluhi. Baron Schwegel milostno dovoljuje liberalcem navdušenje za slovansko — bogoslužje, a navdušenje za samoslovenske napise jim je ostro prepovedal. On pusti „Slovenski Narod“ zdihovali po krasnih časih, ko bodo gospodje Tavčar, Hribar, Malovrh, Triller z asistenco kleče pevali „Gospodi pomiluj“. To se mu ne zdi revarne za vsenemške težnje in se na tihem smeje, da imajo Nemci le odločilni vpliv na šolstvo in na vse

javno življenje. In to mu je garantirano po slovensko-nemški zvezi. „Gospodi pomiluj!“ Če bi se v Ljubljani vpeljala slovansko bogoslužje, bi prišli v zadrego le liberalci. A baronu Schwaglu se ne bi bilo treba bati zanje, ker bi tedaj ravno malo v cerkev hodili, kakor zdaj. Res — „Gospodi pomiluj!“ — Kar se nas tiče, stojimo kot neodvisen dnevnik na stališču, da se naj ohrani južnim Slovanom pred stoletji dana predprava slovanskega bogoslužnega jezika. To smo že večkrat rekli, a ravno tako povemo tudi, da noben cerkveni privilegij ne bo Slovenem mnogo pomagal, ako politično in gospodarsko hlapčujejo nemškim strankam. In to je krivda liberalne stranke!

— **Istrski deželni zbor.** Koper, 30. maja. Druga seja je bila ne sklepna, ker je bila večina odsotna. Deželni glavar je konstatiral nesklepnost zbornice, v kateri je bila zastopana le manjšina in je vsled tega izjavil, da je desetorica večine izjavila, da se današnje seje ne udeležijo in zato ne more odpreti seje. Dan prihodnje seje priobči pismeno.

— **Katoliško slov. izobraževalno društvo v Mengšu** je priredilo v nedeljo 21. maja zanimivo veselico. Pevski zbor je izvrstno rešil svojo nalogo. Igra „Sanje“, ki je zelo lepa in podučna, je vsem ugajala. Navzoča inteligenca je našim fantom navdušeno ploskala. Prav je, da se tudi izobraženstvo udeležuje predstav ter daje tako mladini, ki se pri izkušnjah veliko trudi, priznanja in peguma. Komičen prizor „Kmet in fotograf“ je izzval nepopisen smeh. Tacega originalnega kmeta pred fotografskim aparatom nimajo povsodi. — Dvorana je bila polna in s čistim dobičkom smo popolnoma zadovoljni. Imeli smo tudi srečolov. Neki „dobrotnik“ pa nas je na znanil. Dobro, mi bomo kazni plačali, a našega društva s tem še ne bo konec. Oko pravice je namreč silno pazljivo na naše društvo. Čudno se nam le zdi, da je oko pravice tam zaprt, kjer se žganje toči takrat, ko bi se ne smelo. Seveda, če je oko pravice samo skrivnostnosladko ginjeno, potem se marsikaj ne vidi, kar bi se videlo pri nas.

— **Kako delajo češke pivovarne?** Meščanska pivovarna v Piznu je letos zvišala svoje prispevke za „Češko školsko matico“. Poprej je dajala od hektolitra 4 vinarje, sedaj daje 8 vinarjev. Ker pa ta pivovarna na leto nad 600.000 hl. piva razpeča, znašajo letni prispevki najmanj 50.000 K. Kaj pa store naše pivovarne?

— **Delavski nemiri v Zagrebu.** Predvčeršnjim zvečer so bile v Zagrebu velike demonstracije. Mnóžica se je zbrala pred policijskim zaporom in je zahtevala, naj se izpustita zaprta delavska voditelja Buksek in Herrica. Nastopila je policija na konjih, a ker so jo obmetavali s kamni, je nastopilo orožništvo z bajoneti. Ranjena sta bila dva delavca in neki policist na glavi. Zapri so deset oseb. Na lici so razbili šipe neke kavarne. Bati se je, da vzbudne v Zagrebu splošna stavka.

— **Zavarovanje pogrebnih stroškov.** Opozorjamo na današnji in-serat dunajske vzajemne družbe za zavarovanje pogrebnih stroškov. Za Kranjsko je glavno zastopstvo v Kranju. Društvo je v prvi vrsti namenjeno za manj premožne sloje na deželi.

— **Ogenj.** V nedeljo, dne 28. maja zvečer je zgorel posestniku Hladniku p. d. Janežu v Rovtah (Podpeskom) nad Podlipo vezan kozolec z malone vsem gospodarskim orodjem. Škode je nad 2400 K. Gospodar, ki je sedaj v Ameriki, je bil zavarovan le za malo vsoto. Zažgali so mali otroci.

— **Na Brezje** in na Bled napravi izlet izobraževalno društvo v Leskovcu pri Krškem kako nedeljo meseca julija. Šli bi z doma v soboto pop. z Vidma in prišli na Brezje zvečer; v nedeljo pop. bi obiskali Bled in v ponedeljek bi se vrnili skozi Ljubljano. Večina želi, da bi šli z doma dne 22. julija, v soboto pred sv. Jakobom. Pri tej priliki pa bi na Brezjah napravili shod ali zborovanje in na Bledu, primerno veselico. Pridružila naj bi se nam prijateljska društva na Vidmu; Rajhenburgu, v Sevnici in na Zidanem mostu. Posebno bi dobro došli pevci in pevke ali večji pevski zbor. Glede dneva ali sporeda naj bi društva naznanila svoje nasvete izobraževal. društvu v Leskovcu pri Krškem.

— **Slovensko bralno društvo v Železnikih** slavi dne 23. julija t. l. 20letnico svojega obstanka. Vsa slovenska narodna društva so že sedaj povabljeni. Več pozneje.

— **Grozna družinska tragedija.** V Trstu se je odigrala te dni, kakor smo kratke že poročali, strašna družinska žaloigra, ki je končala s tem, da sta si vzela življenje mati in sin. Družina Terka v

Trstu je sestajala iz očeta, matere, sina Jurija in hčere Eme, ki je učiteljica ter sina Ivana, ki se pa nahaja kot zdravnik v Ameriki. Sin Jurij je bil pomorščak, ki je bil pa zadnji čas brez posla. Med njim in med materjo je bil vedel prepir; najbrže je bila kriva prepiru revščina. Oče je bil sicer svoj čas še precej imovet trgovec, a sreča mu je postala nemila, in prišel je ob premoženje in trgovino. — Živel so sedaj vsi štirje od tega, kar je prislužila Ema, kot učiteljica. 22. t. m. je srečal sin mater na ulici, ko se je vračala domov z magistrata, kamor se je podala v zadevi lastne hčere, za katero je hotela izposlovati avstrijsko državljanstvo, ker Terka in njegova družina so bili Grki in turški podaniki. Ko je sin zagledal mater, začel jo je hudo zmerjati. Prišla sta v prepiru do doma, kjer je postal isti še hujši. Kmalu pa je zapustila mati dom. Ko sta bila popoldne okoli 4. ure sama doma oče in sin, prišel je na stanovanje redar z naznanilom, da so našli na pokopališču mrtvo neko žensko, o kateri sodijo, da je Ema Terka, ker so našli pri njej listine na to ime. Terka — oče in sin — sta dejala, da ne more biti Ema, ker ona da je v šoli. Vprašala sta, koliko da je stara približno ona mrtva ženska. Ko jima je redar nato povedal, da je stara bržkone več kakor 50 let, sta takoj razumela, da je najbrž njiu mati oziroma soproga. Najela sta takoj izvoščeka in šla na pokopališče. Tam sta videla kruto resnico. Sin Jurij je kakor blazen pal na materino truplo in — poljubovaje nje mrzlo obličje — jo milo prosil oduščenja. Potoki solz so mu drli iz oči. Sledečji je skočil od materinega trupla ter zdirjal kakor blazen domov. Med tem je bila prišla demov tudi Ema. Ona ni vedela še nič. Pridirjavši domov, je Jurij rekel sestri: „Z Bogom sestra, ne boš me videla več“ in po teh besedah se je zaprl v sobo. Ema ni smatrala resnimi bratove besede, a par minut pozneje je začela dva strela. Prestašena je skočila v sobo in tam našla Jurija ležečega v postelji: v desni roki je tiščal revolver, a iz desnega senca mu je curljala kri. Ni se še dobro zaveda od tega strahu, ko je grozno potr in ves objekan vstopil oče. Sin Ivan, ki je zdravnik v Ameriki, je bil pisal materi pred kakimi 10 dnevi, da pride bodoči teden v Trst.

— **Boj z nožem.** Iz Srednje vasi se nam poroča: V nedeljo pozno ponoči je šla družba fantov in mož iz gostilne v Srednji vasi proti Studoru. Na potu sta se sprla Jernej Cvetek in Jožef Gartner ter potegnili noža. Cvetek je bil težko poškodovan. Prenesli so ga v bližnjo domačo hišo. Jožef Gartner je šel s ceste na polje proti Studoru. Ko je napravil nekaj korakov, je onemogel in padel. Zaboden je bil v prsa in spodnjo stran. Celo noč je klical na pomoč, pa ga ni nihče slišal. Zjutraj ob 4. uri je prišel zdravnik obvezovat Cvetka, ki je že izven nevarnosti. Slišal je ječanje ranjenega Gartnerja in ga ukazal nezvestnega prenesti v Goričarjevo hišo. Dopoldne se je zavedel in prejel sv. zakramente. Popoldne pred 5. uro je izdihnil. Komisija iz Radovljice, ki je prišla ob 5. uri, ga je dobila že mrtvega.

— **Vozni red gorenjske železnice.** S 1. junijem bodo odhajali vlaki iz Ljubljane proti Trbižu ob 12.24 ponoči, 5.07 zjutraj, 7.5 zjutraj, 11.44 dopoldne, 3.58 popoldne, 10. zvečer; ob nedeljah in praznikih do Poldnarta ob 3.15 popoldne. V Ljubljano bodo prihajali ob 3.23 in 7.12 zjutraj, 11.10 dopoldne, 4.29 popoldne, 8.06 in 10.40 zvečer; ob nedeljah in praznikih iz Lesca ob 9.05

— **Konferenca ribniške dekanije** bo v sredo, dne 7. junija, ob 11. uri pri Novi Stifiti.

— **Morskega volka** so vjeli pri Rasancu v Dalmaciji; tehtal je 300 kg.

— **Razstavo vajijskih del** otvorijo 29. junija v Radovljici.

— **Hodite točno in pravočasno k orožni vaji!** Drugače je kazni takoj za petami. Dne 29. maja prišlo je več rezervnikov — sicer še dopoldne, a vendar ne kakor stoji na pozivnici ob sedmih zjutraj v šentpetersko vojašnico, zato je vsak dobil po tri dni zapora, katere mora presedeti pa šele po končani vaji. Za poljedelce to ni kakor ni vseeno, ker vsak dan pomeni zanje veliko izgubo pri delu. — Sicer je tako občutna kazni z ozirom na čisto veliko razdalje od doma do Ljubljane — tudi krivična.

— **Samoumora.** Ustrelil se je v Kočah računski podčastnik lovskega polka št. 8. Radey. — Ustrelil se je celovski prodajalec časopisov in vinski trgovec Ettinger. Bal se je, da bo kaznovan, ker je v prepiru vrgel nož za svojo ženo in jo na nogi ranil.

— **Redek slučaj.** Na Mirni sta bila poročena 29. maja t. l. sin in hči v zakonau živčih staršev. Oče vdovec je namreč vzel mater vdovo. Njuna etreka iz prejšnjega zakona sta se pa sedaj poročila.

— **Pevsko društvo „Jeka“ v Samoboru** slavi 30letnico na binkošno nedeljo, dne 11. junija. K tej slavnosti so uljudno povabljeni vsa bratska slovenska društva.

— **Brez živinske kuge** je sedaj Kranjska.

— **Umrl je** v Mirnu nadučitelj g. Ferdinand Vodopivec.

— **Našla je Marija Šulcer** srednjo vsoto denarja. — Zasebnica Ivana Demšarjeva je pa izgubila zlato verižico vredno 40 K.

— **Akademikna olika.** Z ozirom na dotično poročilo med novicami iz Kranja v sobotni številki smo prejeli naslednje pojasnilo: Dne 20. maja sem slučajno napravil v intimni družbi o škropilnici kranjskega dekana nedolžen dovtip, ki je postal krilat in pomenben šele vsled tega, ker ga je čul dekan, prišedši neopažen za našim hrbtom v našo bližino. Oseben nameravan napad je torej popolno izključen. Kar se pa družega očitanja tiče, naj le omenim, da sem dobil s privoljenjem predsednika avstrijske benediktinske kongregacije opata A. Dunga v Göttingu 14. maja 1904 dovoljenje opata svojega samostana, da smem stopiti v državno službo, kar se mi je dovolilo tem lažje, ker sem študiral univerzo na svoje stroške. Ko sem bil imenovan kustosom v Ljubljani, mi je opat obenem s pristrčno častitko obnovil 24. jan. 1905 pismeno dovoljenje „zum dauernden Aufenthalte ausserhalb des Stiftes“. Očitanje dopisnika je tem bolj neosnovano, ker sem se mudil še ob novem letu v samostanu in sem svoje dokumente ob svojem dohodu predložil ljubljanskemu g. knezoškofu, kateri je izjavil, da je vse v redu. Kar se pa informacij v zgodovinskih stroki tiče, jih od dekana Koblarja nisem nikoli zahteval; izposodil sem si od njega kot arhivarja iz dež. arhiva l. 1899 le šop mekinskih aktov, ker sem se pečal tedaj z zgodovino Gallenbergov; od tistega leta do sedaj z dekanom Koblerjem o znanstvenih rečeh nisem nikoli govoril, ker nisem nikdar bil pri njem v župnišču. Sploh je vse moje pismeno znanstveno občevarje z dekanom Koblarjem obstajalo le v tem, da sem poslal par malih člankov za „Izvestja“. — Dr. Walter Šmid.

— **Iz Klanjca** na Hrvaškem. Dne 29. t. m. ob 12. uri 25 min. popoldne iznenadil nas je precej močan 4 sekunde trajajoč potres. Smer je bila od severa proti jugu.

— **Razstavo vajijskih del** priredita obrtni zadrugi Radovljica in Bled sporazumno z obrtno nadaljevalno šolo v Radovljici v prostorih novega šolskega poslopja v Radovljici. Razstava se otvori dne 29. julija ter traja do 6. avgusta.

— **Umrl je — mož.** V Radovljici je 27. t. m. umrl posestnik in trgovec g. Janez Bulovec v 73. letu svoje starosti. Pokojnik je bil vzgled pravega kristjana v vsakem oziru. Rojen je bil na Breznici na Gorenjskem. V času, ko je bilo v Trstu še dobro za Slovence, je bil tudi ranjki Bulovec med onimi, ki so si ondi v trgovini pridobili lepe premoženje. Bil je v Trstu samostojen trgovec, potem pa ga je hrepenenje po domovini in skrb za domačo vzgojo svojih otrok pripeljalo v Radovljico, kjer je kupil v mestu hišo in ustanovil pošteno in vestno trgovino. Mož je imel tudi tu srečo, a v svoji sreči tudi družini ni pozabil. Rad je pomagal ubogim in rad posegel v žep, kadar je bilo treba za dobro reč. Za čast božjo je daval toliko, kakor malokdo. Krasen Marijin oltar iz belega mramorja, delo slovečega podobarja g. Vurnika v domači farni cerkvi je Bulovec dar. Daroval je katol. izobraž. društvu nov harmonij in sploh je ni naprave v proslavo božjo, da bi ranjki ne bil izdatno prispeval. Ob svoji smrti pa se je spomnil cerkve z večjo vsoto, kar mu Bog povrni na onem svetu. Svoje otroke je vzgojil vzgledno v krščanskem duhu in jim priskrbel častno ekzistenco. Če še omenimo, da je bil ranjki vseskozi miroljuben človek, blaga duša, ki ni nikomur steril žalega, tedaj je gotovo, da je vreden, da ga ohrani Radovljica v najlepšem spominu. — Počivaj v Bogu, blagi mož! Večna luč naj ti sveti!

— **Vinske cene v Istri.** Ker se je v Istri izvrstno vino od l. 1904, posebno pa fino belo, pri manjših posestnikih skoro razprodalo, tako, da ga imajo le veleposestniki, se je cena vina za 4 do 8 vinarjev podražila. Tudi sladka črna od 10 stopni jakosti se plačuje v južni Istri po 40 do 44 vin. in bo isti refoško in burgundec do nove trgateve gotovo se popolnoma razpečal. K sreči kaže letos trta jako lepo. — Dosedaj je naredila strašna toča v Metovinskem okraju n. pr. Kaldiru, Zaversju, Lazih, Bertoških veliko škodo.

Štajerske novice.
š „**Bralno in pevsko društvo Maribor**“ priredi povodom otvoritve vrta v „Narodnem domu“ dne 1. junija 1905. vrtno veselico. Spored: I. Petje meš. zbora: 1. Naša zvezda, A. Nedved. 2. Da

sem jaz ptičica, G. Ipavec. 3. Gospodov dan, H. Volarič. 4. Slovo od domovine, A. Leban. 5. Pri zibelci, H. Volarič. 6. Le pevaj ptičica, H. Volarič. 7. Ob tamburici, J. Čirič. II. Med pesameznimi pevskimi točkami svira prvokrat narodna godba mariborska. III. Različne zabave, kakor šaljiva pošta, srečolov, streljanje itd. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: za neude 40 vin. za ude 20 vin. Veselica se vrši pri vsakem vremenu. K obilni udeležbi vabi najljudnejše odbor.

š **Štajerski deželni šolski svet** je sklenil razširiti trirazrednico pri Sv. Martinu ob Paki v štirirazrednico. Za stalno učiteljico je imenovana v Gnasu dožanja začasna učiteljica Ana Kováč. Možitev so dovolili učiteljici Filomeni Kosi z učiteljem Jožefom Gorupom v Polenškaku.

š **Kmetijska šola za planšarstvo** se otvori 4. junija v Grabenhofu pri Admontu.

š **Bela zastava** vihra nad zaporcem ukrajinega zastopa v Konjicah

š **Slov. kat. akad. društvo „Zarja“ v Gradcu** ima v petek 2. junija ob 8. uri zvečer svoj drugi redni občni zbor v „Zeleni štajerski“ z običajnim vsporedom.

š **Potres.** Od Sv. Bolfenka pri Središču. Dne 29. t. m. ob 12. uri 10 minut popoldne prilično po solnčni uri je bil pri nas močen sune potresa. Prišel je od vzhodne in severo vzhodne strani in je šel proti jugozapadu. — Ob istem času so čutili močno podzemeljsko bobaenje pri Sv. Trojici v Halozah.

š **Izgubljen poštni zavoj.** V Ljubnem na Zgornjem Štajerskem se je izgubila poštna torba, v kateri je bila vsota 1800 kron, namenjenih za poštno ravnateljstvo v Gradcu. Tatvine sumljiv je poštni uslužbenec Selgitscher.

š **Strašna nesreča** se je zgodila pri Poberšu. Hlapcu Emanuela Mayrja Antonu Šmogavcu sta se splašila konja. Hlapec je padel med konje, ki sta ga vlekla do Serkovca in mu glavo popolnoma razbila. Kosi glave so ležali pomešani z možgani na cesti.

š **Vzor „Štajercijanca“.** Jožef Stajanko iz Lutomerja je bil v petek 26. maja pred mariborskim okrožnim sodiščem radi krive prisige obsojen v 4 mesečno ječo. To je isti, ki je lani trosil po Ljutomeru laž, da je g. dr. Grossman naščuval Slovence, da so metali povodom neke pevske slavnosti v Lutomeru na nemčurje kamenje.

š **Tečne klobase.** Kočarici Weber in Petter iz Račjega pri Mariboru sta prodajali že dlje časa mariborskim kramarjem klobase, ki sta jih polnili mestu s prasičjim s konjskim mesom. Bli sta zato obsojeni vsaka na mesec dni zapora.

š **Zaročil se je** g. Andr. Levak, veleposestnik in ravnatelj posejilnice v Brežicah z gospodično Ivano Warletz. Castitamo!

š **Za slovensko obrt.** Nujna potreba je, da se naseli v Brežicah ključavničar. Sedaj ravno je prilika, ker se lahko dobite dve delavnici z orodjem. Vsa natančnejša pojasnila daje „Slovensko obrtno društvo v Celju.“

š **Umrl je** v Gradcu posestnik tiskarne Avgust Papperman.

š **Nemška slavnost.** V Gradcu se vrši te dni slavnost splešnega nemškega glasbenega društva.

Iz novomeške okolice.
(Dopis.)

Dolgo smo molčali na umazane dopise v „Naredu“, ki jih s potom na obrazu kuje neki veterinjak iz novomeške okolice. Njegovi dopisi pa niso samo bedasti, ampak tudi skrajno zlobni. In zato mu odgovorimo kratko ne njegove zmede.

Roga se našim dobrim ljudem, ki pošiljajo po duhovnika v nevarnih boleznih. Ali naj morda po njegova pošiljajo, ki je pred dvema letoma izkušal spraviti v šmihelsko „ljudsko knjižnico“ knjige, ki so le kuga za ljudi? Roga se tudi sv. maši in g. župniku, češ, da je skupuh. Gotovo pa je g. župnik že več dal ubogim, nego je „Narodov“ dopisnik kedaj imel. Dolži tudi župnika, da je šele čez teden dni naznanil bolezen oblasti. Torej je po njegovi trditvi gospe župnik kriv boleznih. To more trditi le zlobnost. Dolžnost zdravnikov je in drugih organov, da pazijo na zdravstvene razmere. In če bolniki ter mrlič leže v zaprtih „beznicah“, tega vendar ni duhovnik kriv. Ali ima ta polcajsko oblast in ne županstvo v prvi vrsti? In ko bi bil duhovnik kaj ukrenil, zopet bi kričali liberalci, zakaj se utika v reči, ki njemu niso nič mar. In če pri mrličih večkrat „čuvaji“ uganjajo norosti ali popivajo, tega vendar niso krivi duhovniki, ki grajajo take nespodobne razvade. V takih slučajih naj napravijo red župan in pa orožniki. Ti naj v prvi vrsti škubne, da se odpravijo „veliki škandal“, ki „Narodovo“ nebodigatrebo tako bodejo v oči. In če je treba reformirati od zgoraj navzdol, potem

naj se ta „reformacija“ prične pri nadutih liberalcih, ki le z zaničevanjem gledajo doli na klerikalce. Torej, dopisnice, dela imate dovolj, predno ometete doli do nas, ki smo v vaših očeh le revna para.

Vsakdo izmed nas ni trgla hlač do 3. gimnazijskega razreda, kjer se vlovi dvojka in dobi slovo. Tudi vsakdo ni meril platna, tehtal soli ali nosil pisane vojaške suknje. Poznamo pa moža, ki je bil vse to in celo jako „pobožen“, ter pisal o čudežih v „Dol. Novicah“. Ker pa tudi klerikalci niso s klinom zabiti, zato se radi ne ukvarjajo z osebam, ki hočejo gospodariti po svoji glavi. Čudno pa je, da celo „učeni“ gospodje ne znajo šteti do 20. Ko se nedavno odborniki branilnice sklepali o zgradbi lastne hiše, je med 18 odborniki videl „Narodov“ učenjak „same duhovnike“, dasi jih je bilo le pet. Nehvaležnost je plačilo sveta. To je stara resnica. Poznamo ga, ki je jedel franciškanski kruh, a sedaj lažljivo grdi bivše svoje dobrotnike. „Narodov“ dopisnik se je tudi kot veša zaletaval v Marijino družbo, katere pa v Prečini niti ni. Mož je menda nekoliko slep in gluhi. Ali je morda dopisniku znan tisti „gospod iz Ljubljane“, ki se je predstavil gospej vdovi Langerjevi kot „tajnik deželnega odbora“ in trdil, da je poslan od dr. Tavčarja da opazuje in uredi vprašanje glede vodovoda? No, g. dr. Tavčar si ni izbral pravega pomočnika, da bi ukrotil in uničil klerikalnega zmaja. Ako ne pridejo boljši junaki, zmaja ne bo de se konec.

Zakaj pa ta junak ni prišel na Toplice, da bi bil s svojo zgovornostjo in nedoseženo učenstvom „grozno zdelal“ dr. Šusteršiča? Res škoda, da nismo na shodu občudovali talenta, ki pošilja „Narodu“ take zmazke. Potem pa doma za pečjo prodaja svojo liberalno modrost.

V „Narodu“ je pisal, „da ni tako trdovratno zabiti ljudi, kako žalibog ravno v neposredni okolici dolenske metropole.“ Ali ga čujete Prečani? Vi ga plačujete, sedaj vas pa še obira pred svetom in grdi kot zabite ljudi. Človek bi moral res imeti ovčjo naravo, da bi mirno prenašal tako grdenje. Da, „Narod“ si more pač častitati na takih dopisih. Mi pa čestitamo tisti novomeški liberalni inteligenci, ki ima tako „učenega zastopnika“ in požira take neslanosti. Deber vam tek!

Ljubljanske novice.

Ij Dramatična šola — oživljena! Kakor čujemo, začel je režiser slovenske drame g. Verovšek že s poučevanjem gojencev dramatične šole in to iz lastne inicijative. Želimo mu prav iz srca obilnega uspeha in vztrajnosti, a tudi moralne podpore s strani odbora dramatičnega društva! Odboru pri tej priliki polagamo na srce, naj pri začetnikih, ki pokažejo zmožnost in veselje, ne skopari in ne šteti; to stori lahko na drugem mestu. Kakor se nam zatrjuje, priredi se že letos javna izkušnja (predstava) gojencev. Kaj takega bi bilo mogoče vsako leto. Zakaj odbor dram. društva potem javnega razglašala ničesar ne ukrene, da bi se zglasilo več gojencev? Mi bi svetovali še nekaj. Po vseh večjih krajih naše domovine se pogosto vpriparjajo gledališke dilemanske predstave in gotovo tiči tu ali tam kak igralski talent, ki bi se dal pridobiti za slovensko gledališče v Ljubljani. Naj bi merodajni faktorji posvečali takim predstavam po deželi nekoliko pozornosti, jih semtertja posečali in mi smo uverjeni, da bi se lahko dobila marsikatera zelo uporabna gledališka moč!

Ij Otrpnenje tilnika. Danes izvršena obdukcija umrlega železničarja Žabnikarja je pokazala, da ni umrl na otrpnenju tilnika, kakor se je prvotno domnevalo, ampak na vnetju možganske mreže.

Ij Na oklicih so gg.: Fr. Tomšič, c. kr. poštar z Zofijo Rant; Gustav Agnola, steklarski mojster z Angelo Svet; Alojzij Lavrenčič, trgovec z Marijo Verbič; Jožef Dejak z Marijo Zobec; Tomaž Temič, praktikant v tobačni tovarni z Andrejano Mitrovič.

Ij Umrli so: Edvar Mahr, trgovec, star 74 let. Vincenc Tomažin, pekovski pomočnik, star 59 let. — Umrli je predvčerajšnjim dopoldne od mrtvouda zadeta na južnem kolodvoru ljubljanskem Barbara Cvirna, delavčeva žena iz Predoseli pri Kranju.

Ij Primerni prostori (trgi) za spomenike so v Ljubljani tu: „Zvezda“, Cesarja Jožefa trg (če se kasira vodomet in pisarji), Kongresni trg (na križpotju), Marijin trg, pred „Narod. domom“ in park pred južno palačo.

Ij Zidarska dela. Pretekli štiri tedne je de evje zunanja dela močno oviralo. Letos tudi delavcev ni dovolj v Ljubljani; zato je tudi napredek del marsikje zastal. Pri novi zgradbi dr. Pirčeve hiše je temeljno zidovje že dograjeno. Pri domobranski vojašnici je stavba že 1 m. nad cesto dograjena. V Sedmih ulicah ometavajo še

dr. Požarjevo hišo. V Koledvorskih ulicah ometavajo in snažijo Pogačarjeve nove stavbo. Na Bleiweisovi cesti so ometali in osnažili F. Supančičevo hišo. — Tlak so položili ob levem hodniku na Sv. Petra cesti ob škofijskem vrtu in pred ondrotnima hišama, v Slomškovi ulici je dobil vrt o. Lazaristov železno ograjo. Na Del Cottovem svetu ometavajo in snažijo troje novih vil, pred Kelezijo pa ostale nove hiše. Na Marijinem trgu napravljajo glavni kanal proti Ljubljani, iz betona. Tovarnar barv gospod Hauptman popravlja svojo hišo na Marijinem trgu (bivšo Pavlinovo hišo). Pročelje hiše bo velika reklama, mnogovrstne skupine barv, tako da bo ta hiša ena najzanimivejših v Ljubljani.

Ij Domobranski pešpolk številka 27, ki je odšel včeraj popoldne k strelnim vajam na velike razdalje v Bezucljah pri Cerknici, vrne se v Ljubljano 3. junija (v soboto) popoldne.

Ij I. hrvaško društvo „Kolo“ v Ljubljani priredi v četrtek, 1. junija 1905. v senčnatem vrtu „Narodnega doma“ veliko ljudsko veselico. Točilo se bo društveno pivo, vrček 20 v. Začetek ob 4. uri popoldne. — Vstopnina 20 vin.

Ij Ljubljanska društ. godba priredi jutri dopoldne zajtrkovalni koncert v hotelu „Lloyd“ (sv. Petra cesta). Začetek ob 10. uri dop., vstopnina prosta. — Popoldne vrši se vrtni koncert v restavraciji pri „Zajcu“ (Rimska cesta). Začetek ob 5. uri popoldne.

Ij Zapri so trgovskega vajenca Josipa Reša iz Opatije, ker je prodajal iz trgovine blago za svoj žep. Vajenec se je čutil tako krivega da je dvakrat ušel. Prvič svojemu gospodarju, drugič pa detektivoma, ko sta šla z njim na hišo preiskavo. Ko sta prišla detektiva z Rošem v Kolizej, jo je popihal po hodnikih. Začela se je za njim prava gonja. Končno staga ustavila vsega upehanega, neki možki in neka gospa. Izročili so ga deželnemu sodišču.

V Ameriko se je včeraj odpeljalo z južnega kolodvora 130 Slovencev, 90 Hrvatov in 57 Makedoncev. Nazaj je pa prišlo 40 Ogrcev.

Ij Občinski svet ljubljanski je imel včeraj izredno sejo. Občinski svet je sklenil na predlog g. ravnatelja Subica, dati 100 kron v bedi se nahajajočemu slovenskemu pisatelju Miklavcu. Obč. svetnik Kejžar je poročal za olepševalni odsek, kje naj stoji Prešernov spomenik. Predlagal je, naj stoji na Marijinem trgu, a ta predlog ni obveljal, ker je odobril občinski svet izpreminjavalni predlog dr. Tavčarjev, naj se za določitev prostora, kjer naj stoji Prešernov in cesarjev spomenik, skliče anketa strokovnjakov, ki naj nasvetuje primeren prostor. V odseku bodo gospodje: ravnatelj Subic, nadinženirja Žužek in Pavlin, stavbna svetnika Duffe in Klinar, arhitekta Fabiani in Plečnik, profesor Sturm in kipar Zajec.

Ij Poneverjenje. Mestna policija je aretovala bivšega hlapca pri g. Karolini Schifferjevi, Janeza Dolinarja iz Črnega vrha pri Vrhniki. Hlapca je bila Schifferjeva poslala v Vodmat z drvi, za katere je dobil 16 kron, ki jih je porabil zase. Schifferjevi je pa rekel, da plačila ni dobil.

Ij Nagloma umrl je danes zjutraj sodarski pomočnik Fran Oblak z Vrhnike. Ko je prišel na prelaz na Dolenjski cesti, se je zgrudil in bil takoj mrtev.

Ij Aretovan je bil na južnem kolodvoru delavec Mile Vojnovič iz Kutine, okraj Belovar, ker je napravil na Hrvaški neko goljufo Bil je brzojavno zasledovan. — Tudi čevljarški pomočnik Josip Crnković iz Broda na Hrvaškem je bil aretovan, ker se je hotel izseliti v Ameriko in se tako odtegniti vojaški dolžnosti.

Ij Vlóm. Včeraj je vlómil neki tat v stanovanje Ivana Rojca na Martinovi cesti št. 19 in mu ukradel srebrno uro. vredno 9 kron, srebrne verižice vredno 15 kron in star tolar iz leta 1839. Tatu so na sledu.

Ij Z Dunaja ubegli trgovci Jožef Hoffmann je na varnem, ker je že, kakor se nam poroča, v New Yorku.

Izpred sodišča.

Nezvesti agent. Janez Korošin iz Predtrga, je kot zastopnik dunajske zavarovalnice poveril 134 K 46 v., kar sam priznava. Obsojen je bil na tri tedne ječe.

Književnost in umetnost.

„Dom in Svet“ izide dne 3. junija.

Med umetniško izdelana poprsja, ki krasé f. y. r. češkega „Národní divadla“, bodo uvrstili tudi poprsja dr. Fr. Lad. Riegra, dr. K. Sladovskega in Antonina Dvořáka, kot je določil pred kratkim češki deželni odbor. Katerim umetnikom se bo izročila naloga, da izvrše ta poprsja, še ni gotovo.

V „Vestniku českých profesorů“ obravnava dr. Drtina „Re-

formo srednjih šol na Francoskem in Pruskem.“ Pisatelj pravi da se je Avstrija zanimala že pred petdesetimi leti za reformo šol, da pa je sedaj v tem oziru daleč zastala za Prusko in Francosko. Želeli je, da se začne po avstrijskih srednjih šolah reformno gibanje. Začele naj bi češke šole, to pa zato, da bi se upošteval pri reorganizaciji šole narodnostni čut. Šolo se mora modernizirati v tem smislu, da se omeji poduk v klasičnih jezikih in se bolj gojijo realne vede. Zato se pa mora realko spopolniti da bo imela osem razredov in uvesti filozofijo kot važen učen predmet. Dobri prevodi iz klasikov in literarna predavanja naj realčane seznanijo z grško in rimsko kulturo. Na vsak način pa se mora na gimnazijah in realkah poučevati biologijo, higijeno, nekaj prava in principe narodno-gospedarske vede. Z latinščino naj se prične v tretjem, z grščino v petem razredu. V prvih dveh razredih naj se gimnazija in realka vjemata, v tretjem naj se začnejo v gimnaziji baviti z latinščino, v realki pa s francosčino. Matura naj bi usposobila gimnazijce, ravnotako realčane, za univerzo in tehniko.

*** Illustrierte Weltgeschichte** in vier Bänden. — Nemški učenjak dr. Widmann, dr. Fischer in dr. Felten so jeli izdajati krasno pisano svetovno zgodovino, katere bo okrašena z okoli 1400 deloma tekstinimi, deloma celostanskimi slikami. Ilustrovana, v pozitivno katoliškem duhu pisana svetovna zgodovina je pač nekaj novega, kar mora zanimati vsakega izobraženca. Kakor sodimo po prvi številki, bo ta zgodovina tudi po vsebini na vrhuncu znanstvenega raziskovanja in si jo bo marsikdo nabavil. Delo ne bo predrago, četudi bo izšlo v tolikem obsegu, da bo ustrezalo vsaki zahtevi; tvorilo bo 40 števk po K 1.20 Kdor si želi delo ogledati, naj zahteva od Katoliške Bukvarne v Ljubljani prvo številko na ogled.

Razne stvari.

Smola socialne demokratije. Ko se je pred kratkim dunajski župan dr. Lueger peljal v Aspern k spominski slavnosti zmage pri Aspernu, so mu socialni demokratje pred neko hišo žvižgali in ga psovali. Med navzočimi kričali se je nahajala tudi navdušena socialnodemokratska agitatorka, sodružica Tomažič. Naenkrat je bile slišati iz njenih ust namestu klincev: fuj klicanje na pomoč. Prenavdušena rdečkarica je v svoji gorečnosti požrla umetno zobovje, ki ga je imela v ustih. Zobovje ji je ostalo v požiralniku. Poklicali so zdravnika, ki ji pa ni mogel pomagati. Prenesli so jo v bolnišnico, kjer so ji operativnim potem odstranili zobovje iz požiralnika.

Tragedija krotilke živali. V Seville so panterji razmesarili krotilko Donno Felcijo. Ta umetnica, ki je slovela zaradi svoje izvanredne lepote, ima za seboj tragično zgodovino. V mladih letih jo je zapeljal plemenitaš Don d'Almeida in jo potem zapustil. Begala je okoli, naposled pa je postala krotilka zveri v nekem sevilem cirkusu. Slučajno jo je videl pri neki predstavi Don d'Almeida, zaljubil se vanjo, pa je ni spoznal. Hitel je k njej in jo hotel zasnoviti: Ko pa je spoznal svojo prejšnjo zapeljano znanko, jo je prosil kleeče odpuščanja. Donna Felicia mu je navidez odpustila: v resnici pa je gojila do zapeljivca, ki ga je preje strastno ljubila, divje sovraštvo. V svojem budoarju tik cirkusa je imela dva panterja; napravila je nek model, ki je bil popolnoma podoben Don d'Almeidu in je zveri dan na dan ščuvala proti podobli. Ko je nekoč Don d'Almeida zopet posetil svojo ljubimko, so se odprla vrata neke sobe, ki je bila tik budoarja in iz nje sta se vrgla panterja z divjo neukročeno silo na plemenitaša. Že sta ga podrli na tla in ga hotela razmesariti, kar se vzbudi v srcu krotilke stara, s silo in jezo zatrti, ljubezen. Zavihtela je bič, vrgla se med živali in svojega draga in zamahnila po panterjih. Zveri so sedaj pustile plemenitaša, pa se vrgle na krotilko. V par minutah so jo razmesarile. Don d'Almeida ni mogel pomagati svoji ljubimki, ker je ležal težko ranjen na tleh.

Poseben slučaj sugestije.

Budimpeštanski magistrat je prijel vsako leto posebne učne tečaje za otroke, ki nemorejo pravilno govoriti. Mestni fizik pa je ustavil učni tečaj, ki se je pred kratkim vršil, in sicer zato, ker je profesor Ludwig Scholtz, ki je vodil poduk, bajé otroke hipnotiziral. Ko je magistratni naučni oddelek pozval profesorja, naj se opraviči, je ta odlično zanikal, da je otroke hipnotiziral. Profesor Scholtz je namreč v inozemstvu proučeval vse zavode, kjer vzgajajo otroke, ki imajo jezične napake. Pri tem se je prepričal, da je najboljša podučevalna metoda švedska. Ta pa obstoji v tem, da se otrokom nekaj sugerira. Ta sugestija je lahka, neškodljiva in nima nič opraviti s hipnozo.

Vojaški novinec, ki noče ne priseči ne streljati. Iz Olomuca poročajo: Te dni je zapustil infanterist tuk. bram. polka št. 13., F. Nemrava, garnizijski

zapor, v katerem je sedel 6 mesecev radi insubordinacije. Ko so novinci dne 1. nov. lani prisejali, ni hotel priseči. Radi tega je moral prestat omenjeno kazen. Ko se je sedaj vrnil iz zopora, ga je stotnik v lepih besedah pripravil do tega, da naj bo vojak kakor drugi. Ali Nemrava pravi, da njegovo prepričanje in vest mu ne dopuščata, priseči in prijeti za orožje. Tudi puške ne prime v svojo roko, in je vse zaman, da bi ga pripravili do tega. Sedaj so ga zopet naznanili vojaški sodnji v Krakovem, pustili pa so ga na svobodi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pariz, 30. maja. „Petit Journal“ poroča iz Peterburga: Dne 29. t. m. so dospeli v Vladivostok 4 vojne ladje in en rusilec torpedovk. Na tem se nahaja Roždestvenski, ki ga je težko ranila granata.

Dunaj, 31. maja. Iz Peterburga brzojavljajo, da ljudstvo ne ve nič o ruskem porazu. Po Peterburgu razširjajo le vest o sedmih potopljenih japonskih ladjah. Tudi o usodi Nebogatova ničesar ne sporočajo ljudstvu.

London, 31. maja. „Daily Express“ vnovič trdi, da je bil Skrydlov na potopljeni vladivostoški križarki „Gromoboj“. (Glej poročila „Rusko-japonska vojska.“) — Ukrcal se je na „Gromoboj“ pred 3 dnevi z namenom, da pojde na morje. Določil je, da ga spremlja „Rosija“.

Pariz, 31. maja. Iz Peterburga poročajo: Admirala Nebogatova bodo z njegovim štabom vred prepeljali v Sasebo. Tistih 3000 mornarjev, ki so jih vjeli z njim vred, bodo spravili v Nagasaki. Japonske oblasti so dobile strogo povelje, naj se prepričajo če so med vjetimi Rusi taki, ki so jih bili Japonci nekoč izpustili pod pogojem, da so dali častno besedo, da se ne bodo več udeležili vojske.

London, 31. maja. „Daily Ekspres“ poroča iz Kobe: Sem so Japonci privedli več rešenih ruskih mornarjev, ki pripovedujejo, da so bili Japonci v pomorski bitki brez velike nevarnosti, ker so njihovi topovi nesli dalje nego ruski. Japonci so obuli rusko brodovje s strahovitim ognjem. Vsled tega je nastala med ruskim brodovjem panika, ki se je še povečala vsled japonskih torpednih napadov. V mnogih slučajih je rusko moštvo, ne čakajoč povelj, nebrzdano planilo z bojnih ladij v čolne. Isti list poroča, da je neki parnik privlekel v Vuzun rusko transportno ladjo „Koreja“, ki je ob straneh težko poškodovana. Dimniki so ji odbiti.

London, 31. maja. Iz Sangaja poročajo: Bitka se je pričela v soboto ob 8. uri zjutraj. Moštvo „Koreje“, ki je došlo v Vusun in tudi sem došlega polagalca min „Svire“, pripoveduje: Oklopnici „Osljabljok“ in „Nikolaja“ je videlo moštvo, ko sta se prevrnili vsled velikih poškodb, katere so ladjama prizadele mine in podvodne japonske ladje. Moštvo trdi, da je ena japonska vojna ladja gorela, eno križarico so Rusi Japoncem prevrnili, tri japonske križarice je pozneje videlo moštvo „Koreje“, ko so se potapljale. Najhujši boj je bil med 2. uro popoldne do 6. ure zvečer. V prvi uri bitke so Rusi Japoncem potopili tri ladje. Moštvo trdi, da se je v bitki potopilo osem japonskih ladij. Ruski konzul zatrjuje, da se sem došli polagalec min ni udeležil boja. — Ta ladja je nepoškodovana.

Dunaj, 30. maja. Iz Peterburga še vedno ni uradnih poročil o pomorski bitki ki je bila za Ruse tako usodna, vendar prinašajo listi že obširne opise. Roždestvenski je priplul v Korejsko cesto v treh kolonah. Vozil je precej blizu japonskega obrežja. Na morju je bila megla. Pri Cušimi je napadel Togo njegovo levo krilo. Togo je bombardiral iz velike daljine ter se je uspešno posluževal lažjega manevriranja in večje hitrosti svojih ladij, tako da so Rusi mogli Japoncem le malo škodovati, dočim skoro noben japonski projektil ni zgrešil svojega cilja. Ta usodna bitka se je pričela ob 2. uri popoldne. Na morju je zavladal silen veter, ki je razpodil gosto meglo. — Uvodno japonsko bombardiranje je že napravilo med Rusi veliko paniko, vendar pri tem bombardiranju Roždestvenski ni izgubil še nobene velike ladje. Nato se je japonsko brodovje umaknilo, vendar je ostalo v taki daljavi, da bi lahko še bombardiralo. Rusi

veru. Bila je jasna zvezdnata noč. Nakrat jih je na neki doslej še neznani točki napadlo japonsko brodovje torpedovk, ki je operiralo tako uspešno, da se je potapljala ena ruska ladja za drugo. Grozen pogled! Koliko svojih torpedovk so Japonci pri tem žrtvovali je še neznan. Prvi-krat v zgodovini pomorskih bojev se rabili Japonci tudi pod morske čolne. Japonci so imeli 13 podmorskih čolnov, ki so dva meseca neprenehoma krožili okoli Cušime. Nobeno pero ne bo moglo popisati grozote te bitke. Ko so Rusi videli, da japonski torpedi zadevajo eno rusko ladjo za drugo, zadevale v čolne, v katere so se reševali mornarji in zadevale tudi v ladje, ki so se potapljale. Bila je strašna panika. Cudež je, da je ostala sploh še kaka ladja. Mala divizija, med katero je bil tudi „Orel“ je ušla, a ko so jo pri Liukurtu dohiteli Japonci in jo pričeli atakirati, se je udala. Samo par ladij je pobegnilo dalje proti Vladivostoku. Tudi te ladje so Japonci zasledovali, z ostalimi so pa vršili reševalno službo. Neka japonska ladja je rešila poveljnika ladje „Admiral Nahimov“ in dva častnika, ki so več ur plavali po morju in poizkušali približati se japonskemu obrežju.

Peterburg, 31. maja. Poveljnik Vladivostoka javlja, da je tjakaj dospel „Izumrud“. Pričakujejo še drugih ladij.

London, 31. maja. Iz Tokia poročajo, da so Japonci uničili raz-
zun „Almaza“ in „Izumruda“,
vse ruske ladje, ki so hotele
pribežati v Vladivostok.

London, 31. maja. Iz Peterburga so
brzjavili „Evening-Standardu“, da je „Osljablja“ potopljena in je Fölkersam ubit.

London, 31. maja. „Daily Ekspres“
poroča iz Tokia: Ko se je potapljala
ruska admiralitetsna ladja „Knez Suvarov“,
je šel Roždestvenskij na neko drugo ladjo
in pobegnil. Včeraj so na višini pri
Fumi Japonci Roždestvenskega
ujeli. Roždestvenskij je težko ranjen na
reki.

London, 31. maja. Nekateri listi po-
ročajo, da je Roždestvenskij ranjen na le-
vem očesu in da se je Japoncem udal.

Honkon, 31. maja. V Saigou je 56
ruskih transportnih parnikov.

Pariz, 31. maja. Vest o uporuh mor-
narjev baltiškega brodovja je pač pretirana.
Prihajajo poročila, da so ruski mornarji re-
ševali častnike in jih dvigali v rešilne čolne.

Berolin, 31. maja. Vest o porazu
ruskega brodovja je vzbudila tu veliko ve-
selje. Prebivalstvo je prirejalo prisrčen de-
monstrativen sprejem japonskemu princu
Arizugavi, ki je došel v svate k poroki
nemškega prestolonaslednika.

Pariz, 31. maja. Tu menijo, da so
Japoncem o kakovosti ruskega brodovja da-
jali najbolj točna poročila Angleži, ki so
rusko ladje spremljali s svojimi ladjami
od Hulla do indokitskih voda.

London, 31. maja. Iz New Yorka
brzjavljajo, da je izjavil ruski poslanik,
grof Cassini, da bo Ruska nadaljevala vojsko.
V New Yorku pa menijo, da se bo sklenil
mir.

Peterburg, 31. maja. Danes se vrši
v Carskem selu ministrski svet, ki se bo
posvetoval ali se sklene mir ali vojna na-
daljuje. Če se sklene mir, se bo posvetoval
tudi o mirovnih pogojih. — Car in dvorna
stranka sta za nadaljevanje vojske. V Man-
džurijo hočejo poslati nova pojačenja. Car
ima trdno upanje, da končno vendar zmaga
Rusija.

Novo Mesto, 31. maja. Prior Ka-
jetan Popotnik je imenovan za Kain-
bach, pater Leopold Danev v Jeruzalemu
za Novo Mesto.

Dunaj, 31. maja. Danes zvečer se v
„Hotel Savoy“ vrši sestanek nemških dru-
štev. Posvetovali se bodo, kako nastopiti
proti sokolski slavnosti, ki se bo tu vršila
o Binkošti. Nemci so silno togotni, ker
prireditelji imenujejo Dunaj „največje češko

mesto“. Sklicatelji shoda so izdali na vsa
nemška društva na Dunaju oklic, naj se da-
našnjega sestanka gotovo udeležijo, da se
preskrbi udeležnikom slavnosti od nemške
strani „časten sprejem“.

Dunaj, 31. maja. Te dni odideta v
London dva avstrijska korvetna kapitana,
dva druga kapitana in mnogo moštva, da
sprejmejo dve veliki torpedovki za visoko
morje, zgrajeni na Angleškem.

Budimpešta, 31. maja. Sem je de-
šel češki poslanec Klofač s češkim radikal-
cem dr. Sobotko. Obiskala sta poslanca ne-
odvisne stranke. Pri banketu se je povdar-
jalo, da so Čehi pripravljeni, podpirati pri-
zadevanja neodvisne stranke.

Pariz, 31. maja. Vest o atentatu na
kralja Alfonza je nastala na ta način, da je
neki mež med kraljevo vožnjo izustil psovko
in potegnil bodalo. Policija je moža are-
tirala.

Darovi.

Poslani našemu upravnistvu.
Za družbo sv. Cirila in Me-
toda: Može iz Dola v prijateljski družbi
nabrali 10 kron; vsota nabrana pri srebrni
svatbi g. Ivana Počivalnika in g.
Berte so darovali 30 K.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Književna poročila.

Widmann-Fischer-Felten, *Illustrierte Welt-
geschichte* in vier Bänden. Delo bo izšlo v 40
seštetih po K 1,20. — Weber, *Die Münche-
ner katechetische Methode* K 2,88. —
Pöhlmann, *Was ist uns Schiller?* Ein Jubi-
läumsbeitrag K .84. Chambers Coleridge, *Le-
ben der Maria Ward*, Gründerin der Engli-
schen Fräulein J. B. M. V. K .36. — Gander, *Die Bakterien*. (Benzigers Naturwissenschaft-
liche Bibliothek) Vezano K 1,80. — Marucchi-Ru-
dich, *Die Katakomben und der Protestantis-
mus*. K .72. — *Der Römische Kato-
chismus* nach dem Beschlusse des Konzils von
Trient für die Pfarrer auf Befehl des Papstes Pius
des Fünften herausgegeben. 2 zvezka K 5,76. —
Munk, *Die Schul-Krankheiten*. I. Heft: Die
Schulkrankheiten. Verkrümmungen der Wirbel-
säule. K 1,50. — Munk, *Die Hygiene des
Schulgebäudes* K 2,50. — Pius X. Seine
Handlungen und seine Absichten. Gedanken und
Anmerkungen eines Beobachters. K 1,20. — Jakob,
Der Mensch, die Krone der irdischen Schöpfung.
Zeitgemäße Betrachtungen über Verbreitung,
Einteilung, Abstammung und Alter des Menschen-
geschlechtes — mit einer kritischen Beleuchtung
der Affentheorie. K 2,88. — Wasmann, *Verglei-
chende Studien über das Seelenleben der
Ameisen* und der höheren Tiere. K 2,40. — Be-
nesch, *Handbuch zur Vorbereitung über die Grund-
buchführer-Prüfung* in Fragen und Ant-
worten (auch praktisches Nachschlagebuch). K 5. —
Gabriel, *Die gewerblichen Genossen-
schaften*. Ein Handbuch für die gewerblichen
Genossenschaftsverbände, Genossenschafts-
kassen und — Institute mit Erläuterungen der ge-
setzlichen Bestimmungen, Musterstatute, Formu-
larien usw. Vezano K 7. — *Verhandlungen
und Beschlüsse des Industriekongresses*. 7. Heft
Verwendung der Wasserkraften an den neuen Alpen-
bahnen und Ausnützung der Wasserkraften. K 1,20. —
Gottlieb (P. Tilmann Pesch), *Briefe aus
Hamburg*. Ein Wort zur Verteidigung der Kirche
gegen die Angriffe von sieben Leugnern Christi.
5. Auflage. K 7,20. —

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
30	9. zveč.	738,7	+17,2	sr. svzh.	jasno	
31	7. zjut.	738,1	+11,6	sl. jvzh.	„	0,0
	2. pop.	735,8	+23,7	sr. jvzh.	„	

Srednja včerajšnja temp. +15,9°, norm. +15,8°.

Kovaškega pomočnika

izurjenega v izdelovanju sekir in cepinov in
druzega orodja sprejme takoj Franc Pintar,
kovač Moste p. Žirovnica, Gor. 1119 1—1

je najboljši in najfinejši
čistilno sredstvo.

1116

Ida Mahr roj. Walter naznanja
v svojem kakor tudi v imenu svojega
sina **Walther Mahr-a** vsem sorod-
nikom, prijateljem in znancem pretožno
vest, da je njen iskreno ljubljani so-
prog, ozir. oče, gospod

Edvard Mahr
trgovec

po dolgi mučni bolezni, previden s sv.
zakramenti za umirajočce, danes, dne
30. maja ob 7. uri zjutraj v dobi 75 let
mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb bo v sredo 31. maja popol-
dne ob 6. uri iz mrtvašnice pri sv. Kri-
štofu.

Sv. zadošne maše se bodo brale v
župni cerkvi Marijinega oznanenja.
Prosi se tihega sožalja.

Ljubljana, 30. maja 1905.

Tužnim srcem javljamo vsem so-
rodnikom in znancem, da je naš lju-
bljeni nepozabni sin, brat, oziroma
svak in stric, gospod

Anton Dulansky
c. kr. poštni asistent

danes dne 30. majnika t. l. ob 9. uri
dopolodne po mučni bolezni, previden
s tolažili sv. vere v 29. letu svoje dobe
mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v četrtek 1. junija ob
4. uri popoldne.

Sv. maše zadošnice se bodo brale
v župni cerkvi v Šmartnem.

Draga rajnika priporočamo v
blag spomin in molitev. 1117

Srazišče pri Kranju, 30. maja 1905.

Anton in Helena Dulansky, stariši;
Marija Tepina roj. Dulansky, sestra;
Franc Tepina, svak; Franc, Mi-
mica, Tonček, nečaki.

Slovenska krščanska - socijalna zveza
vabi svoje člane in članice na svoj

občni zbor

ki se vrši prihodnjo nedeljo, dne 4. ju-
nija ob 9. uri dop. v društvenih prostorih
hiše stavbinske družbe „Union“ v Franci-
škanskih ulicah. *Predsedstvo.*

Služba
organista in cerkvenika
v Bésnici se razpisuje.
Nastop s 1. avgustom t. l.
Prednost imajo oženjeni in kmetijstva
zmožni. — Oglašja se zanjo do 1. julija
pri župnem uradu v Bésnici. 1114 2—1

Mednarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg. 1110
Razstavljeno samo do všt. sob. 3. junija:

Najnovejši posnetki.
Moskva in carska Kremlin

Najznamenitejše na svetu v več ko 500
izbranih ciklilih je po izreku znamenitih peda-
govog eno najzibornejših sredstev za nao-
brazbo in pouk.

S 1. junijem
se otvori
vrt
v restavraciji
pri Auru
— v Wolfvih ulicah —
Na obilni obisk vabi
sl. p. n. občinstvo
J. Spunt
gostilničar.
1112 2—1

Gospodična

iz dobre hiše, s trgovskim kurzom, ka-
tera že dalj časa deluje v komptoarju želi
mesto v kakej trgovini ali odvetniški
pisarni. Vstopi s 1. ali s 15. julijem. —
Ponudbe na uprav. „Slovenca“ pod šifro
„E. I.“ 1091 3—2

V prav lepem in prijetnem
kraju se za poletne mesece odda pod
ugodnimi pogoji v najem velika

lepa soba

s potrebnimi pritliklinami. — Natančneje se
izve v stari šoli v Šmartnem pod
Šmarno goro. 1089 3—3

Lepo stanovanje

z 2 sobama, ter z lepim razgledom
blizu železnice, z vsakdanjim poštanim pro-
metom se odda za dobo od začetka ju-
lija do konca septembra. Natančna poja-
nila daje **Anton Gabrijelčič**, gostil-
ničar in posestnik na Brezjah. 1093 3—2

Dve hiši naprodaj.

V Spodnji Šiški tik cerkve sv. Jerneja, sta
naprodaj dve hiši, v katerih sta dve pro-
dajalni pri glavni cesti in več stanovanj pod
zelo ugodnimi pogoji. Takoj treba plačati
le 10.000 gld., drugo ostane lahko na hišah.
Več se poizve pri lastniku v Spodnji Šiški
Josip Seidl-u ali pa vsak dan ob 9. uri
dopolodne v gostilni „pri Figovcu“.

V južno nemški predilnici lep, katoliški kraj, dobi nekaj rodbin

delo. Cena, zdrava stanovanja so na
razpolago. Dobre šole v kraju. Stroški
za selitev se lahko izplačajo na račun in
vračajo po dogovoru. Priglasila z nazna-
nilom za delo zmožnih oseb pod šifro
„S. T. 7608“ na tvrdko Rudolf Mosse,
Stuttgart. 1084 3—3

Lepo stanovanje

v solnčni legi. obstoječe iz 2 sob, kuhinje,
jedilne shrambe in kabineta, ter s porabo
perilnice in delom vrta, 1074 4—3
je na Dunajski cesti št. 60 takoj oddati.

! Najugodnejši pogoji !
za zavarovanje.

Edina
zavarovalna družba
ki ima
slovenskega

Prva češka splošna delniška
družba za zavarovanje
popolnoma vplačana delniška glavica K 2.000.000. 11110—1

glavnega
zastopnika v Trstu.
Zavaruje na življenje in
na dohodke — na vse načine
po zelo nizkih postavkih.
Natančneje pojasnila daje
glavno zastopstvo za slovenske dežele
v Trstu, ulica Torre Bianca št. 21, I. nadstr.,
in njegova okrajna zastopstva v vseh mestih in v večjih krajih.

Novo! Dunajska splošna Novo!

vzajemna družba za zavarovanje pogrebnih stroškov
zavaruje vsote po 50, 100, 150, 200, 250, 300, 400 kron,
katere se izplačajo v slučaju zavarovane smrti
v teku 24 ur
donašatelj polične knjižice.

1108 3-1

Mesečne premije so jako nizke.

Natančneje pojasnila daje: Glavno zastopstvo za Kranjsko „Dunajske splošne vzajemne družbe za zavarovanje pogrebnih stroškov“ v Kranju.

Podzastopniki z mesečno plačo in provizijo se iščejo za mesta z okolici: Črnomelj, Idrija, Kamnik, Kostanjevica, Krško, Lož, Metlika, Radoljica, Rudolfovo in Škofjaloka, kakor tudi za vse večje občine na deželi. — Dober in trajni postranski zaslužek za čast. duhovščino, gg. učitelje na deželi občinske tajnike itd.

Zaradi družinskih razmer je
v Ljubljani, sv. Petra predmestje
ob novi cesti, v ugodni legi, po ugodni
ceni **naprodaj** enonadstropna

novi zidani

1027 6-3

hiša z vrtom

(18 let davka prosta), obstoječa iz štirih
stanovanj, lepe prodajalne s pripadajočim
prostorom, pripravna za gostilno, pekarijo,
mesarijo, branjarstvo itd.

Natančneje v upravnistvu „Slovenca“.

Odlikovan
z zlato kolajno in
časno diplomom
v Parizu.

603 104-14

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Oddaja se služba
organista in cerkvenika
v Gorjah.

Pogoji in nastop po dogovoru. Oglasila sprejema
do 24. junija t. l. 1100 3-2

Cerkveno predstojništvo v Gorjah.

Prodaja večje posestve

na Dolenjskem, blizu želez. postaje.

Gospodarsko poslopje z zemljiščem, mlin
in žaga (cikular-žaga). 941 12-7

Natančneje se poizve v upravnistvu „Slovenca“.

FLORIDAS

najizvrstnejša voda za lase.

Ista pospešuje rast las, odstrani luske,
utrjuje živce, zabrani izpadanje in lom-
ljenje las.

Nobena dama naj ne zamudi poizku-
siti tega sredstva.

Cena ene steklenice 2 K.

Izdelovalec Paško Domianovič, frizer
v Ljubljani.

Osebe, katere hočejo „Floridas“ v prodajo
vzeti, dobijo rabat. 698 10-9

Zaradi rodbinskih razmer iščem takoj

pošteno žensko,

nad 30 let, zmerno gospodinjstva, računstva,
pisave slovenskega in nemškega jezika.

Prednost imajo take, ki se razumejo na
mesarski obrt. Lahko tudi vdova z otrokom.

Plača po dogovoru. — Ponudbe sprejme

JOSIP JESIH, mesar in posestnik

1083 3-2 v Medvodah.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov

1118 3-1 Za gl. 1-95.

1 prekrasno pozlačena precijiska ura z verižico,
natančno idoca, za kar se 3 leta jamči, 1 mo-
derna svilena kravata za gospode, 3 komadi
ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s
ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik)
za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža,
novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1
usnjat mošajček za denar, 1 žepni nožek s pri-
pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi,
vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom,
1 par boutonov iz simili briljantov, zelo podobni,
3 šaljivi predmeti, ki vzbujajo pri mladih in
starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih
za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov,
ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj
z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja
samo gl. 1-95. Razpošilja proti poštnemu po-
vzetju ali če se denar naprej pošlje.

Dunajska centr. razpošiljalna tvrdka

P. Lust, Krakov št. 565.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Ernest Hammerschmidta nasledniki

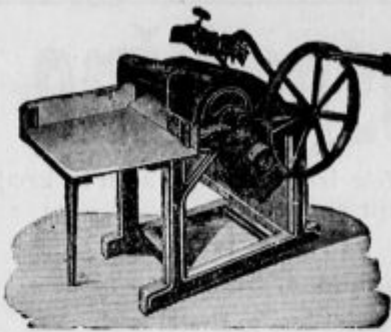
Madile Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin,

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

**Velika zaloga poljedelskih strojev
in orodja.**

Nizke cene!

Objava.

V vsej celoti kupljeno zalogo blaga tvrdke

C. Gerhauser v Ljubljani

Resljeva cesta 3 (vogel Sv. Petra cesta)

obstoječe iz sukna za gospode in dame, modnega blaga,
perila, raznih preprog, posteljnih opravl, platnenega blaga,
dežnikov, bluz in kril, batistov itd. bom od

srede, 24. maja razprodajal

najboljšim ponudnikom po predpisanih cenah.

Velespoštovanjem

400 104-27

A. Primožič.

Na najvišje povelje Njeg. c. in kr. apost. Veličanstva

XXIV. c. kr. državna loterija

za skupne voljaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito **18 898 dobitkov v gotovini**

853 10-7 dopuščena vsebuje v skupnem znesku **512.980 Kron.**

Glavni dobitek znaša 200.000 kron v gotovini.

Srečkanje nepreklicno 15. junija 1905. — Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7,
v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železn. uradih, v menjalnicah
itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije.)

Puntigamsko pivo.

Puntigamsko pivo.

Dobro, cenó je in pije se lahko samo v
restavraciji A. RASBERGER
sv. Petra nasip 37, poleg jubilejnega mostu.

Vedno sveže puntigamsko marčno in bavarsko pivo.

Ob vsakem času koncert s pneumatičnim pianoorkestrionom „Puck“. — Fina
1022 10-5 godba.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.

Ljubljana
Stari trg št. 9

J. KEBER

Ljubljana
Stari trg št. 9

priporoča svojo tovarniško zalogo 583 52-26

suknenega, platnenega in perilnega blaga
po izredno nizkih stalnih cenah.

♦♦ Potrebščine za krojače in šivilje. ♦♦

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po

2 52-28

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske
posojilnice znaša **K 7.024.718-89.**

Stanje hran. vlog **K 7.651.915-41.** Denarni promet **K 32.039.761-84.** Stanje rez. zaklada **K 120.878-15.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zagotovljena po zadružniških.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Zahtevajte
brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko 600 podobami
ur, zlatega in sre-
brnega blaga
in godbenih reči
Hanns Konrad
tovarna na ure in izvozna trgovina
Most št. 955, Celiko.

Prava amer. ulk. remontir-ura s sidro,
sistem „oskopi“ patent v trpečnem futralu
iz jelenovega usnja s eleg. veržico iz ulk-
lja in privezkom, komad gld. 250.

Gospodične

katere se žele izobraziti v šivanju in kroj-
nem risanju sprejema 904 10-9

Franja Jesih,

Ljubljana, Stari trg 28.

Do se tudi kroj po životni meri.

Hlodi

Nova parna žaga v Ljubljani kupuje,
začeni od 15. maja t. l. hlode po sledeči
ceni:

	I	II
Hrastovih hlodov od 25 cm debeline naprej	K 31, 24	
Bukovih „ „ „ „ „ „	15, 16	
Jelkovih „ „ „ „ „ „	17, 16	
Smrekovih „ „ „ „ „ „	18, 17	
Borovčevih „ „ „ „ „ „	17, 16	

dolgost od 2 metra naprej. Cene se razu-
mejo per kubik meter franko državni kolo-
dvor, Ljubljana. 255 c (33)

Za daljša pojasnila blagovolite se obrniti na A.
Deghenghi v Ljubljani.

Ceno in pod jako ugodnimi po-
goji se prodaja

hiša

na Spodnjem Štajerskem

v kopaliskem in božjepotnem kraju, blizu
cerkve in 10 min. oddaljena od kolodvora,
z dobro idočo renomirano staro trgovino
z mešanim blagom. Hiša ima tudi vrt in
vodnjak in ker leži ob glavni cesti, je tudi
pripravna za pekarno, mesnico ali gostilno.

Ponudbe pod „Zadovoljnost“ na
upravnishvo „Slovenca“. 1096 3-3

Trajno delo

dobi takoj dober

1076 3-2 **kamnosek.**

Sprejme se tudi **deček** za kamno-
seški obrt

v brezplačen pouk; biti pa mora iz
dobre, krščanske rodbine. Učna doba 3 leta.

Kje, pove upravništvo „Slovenca“.

Fotografski
umetniški zavod
August Berthold
Povzetja se izvršujejo vsak dan
pri vsakem vremenu.

1071 8-3

Velecenjene gospodinje!
Zahtevajte pri nakupo-
vanju makaron in nudelnov
Vam v korist edino le spodaj
označene.

1045 26-3

TOVARNA
STENIN
ED. ZELENKA
LJUBLJANA.

LJUBLJANSKE TESTENINE
pripoznano najboljše!

Pomladanska in Jesenska doba
1905. 343 40-28

Pristno brnsko blago.

En kos Mtr. 3,10
dolg. zad. za kompl.
obleko za gosp. (suk-
nja, hlače, telovnik)
stane le

K 7, 8, 10 iz dobre
K 12, K 14 iz boljše
K 16, K 18 iz finejšo
K 21 iz najboljše

En kupon (kos) za črno salon. obleko K 20, kakor tudi
blago za povrhnjke, turist. lode, sviln. kamgarne razpo-
šilja po tovarniških cenah kot realna in solidna znana
tovarniška zaloga za sukno

Siegel-Imhof v Brnu.
Vzorec zastoj in franko. Zajem. pošiljatev po vzorcu.
Velike so prednosti, ki jih imajo odjemalci, ki dobivajo
blago direktno pri tej tvrdki na mestu tovarne.

Sesalno-plinova naprava
3-3 **Gassaug-Generator** 1088

16 HP normalno. Proda se radi po-
večanja tovarne takoj. Vse podrobnosti,
kjer je stroj videti v teku, daje **tovarna**
pletenin Dragotin Hribar Ljubljana.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

920

NAJFINEJŠE TELEFON 154.
BARVE ZA UMETNIKE
DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU
FINE OLJNATE BARVE ZA
ŠTUDIJE DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU
(PUŠICA 20 VIN.) MEČILA,
APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA
ŽGALNO SLIKANJE
VELIKO IZBIRO
LESENIH IZDELKOV
ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA
BRATA EBERL TOVARNA OLJNATIH BARV,
LAKOV IN FIRNEŽEV
MIKLOŠIČEVA CESTA 6
LJUBLJANA.

SLIKARSKI PAPIR
PLATNO, ČOPIČE
IN VSE DRUGE
POTREBŠČINE

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „jelen“.

Ono je
zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.
Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

671 60-86

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod